

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu“ Országos Földművelésügyi Szakszervezet)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 43. szám.

1934 október 28.

Lengyel példa nyomán...

Gömbös Gyula miniszterelnök hivatalbalépése óta fáradhatatlanul rója a külföldi országokba vezető utakat, hogy a magyar nemzet régi barátaival e kapcsolatot ápolja és új barátokat szerezzen. A magyar miniszterelnök külföldi utazásai akkor kezdődtek, amikor a gazdasági válság a tetőpontra állott. Gömbös Gyula egy alkalmat sem mulasztott el, hogy a baráti kapcsolatok ápolása mellett a magyar gazdasági életnek is hasznára váljanak utazásai. Az ő külföldi látogatásai nagymértékben járultak hozzá külkereskedelmi mérlegünk javulásához. A napokban egy olyan országban tett látogatást, amelynek hagyományos barátságát nemzetünk iránt majdnem egy évezredes multra tekinthet vissza.

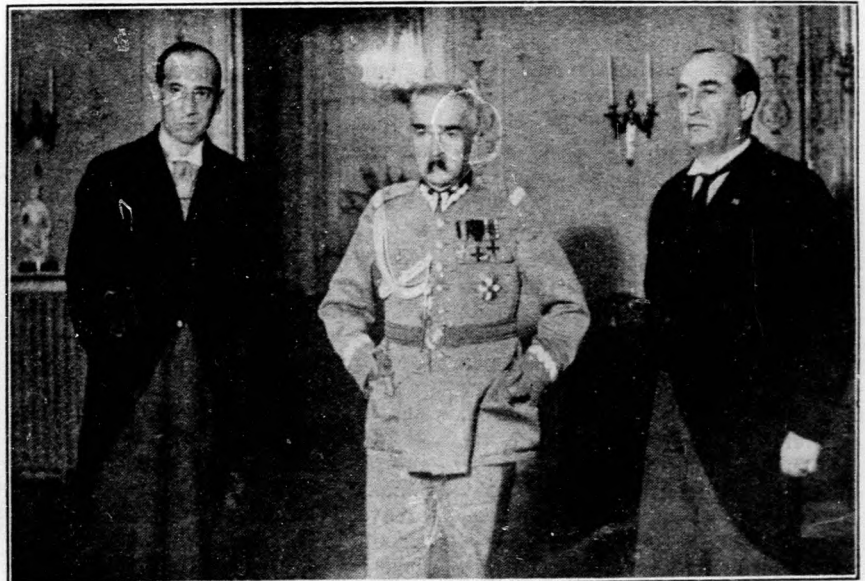
A miniszterelnök Lengyelországban járt, ahol őszinte, meleg szeretettel fogadták. A lengyel és magyar nemzet története sok rokonvonalat mutat és éppen ezért nem egy tekintetben példát vehetünk a lengyelektől. Ez a nemzet is sok megpróbáltatáson ment keresztül és a török-tatár támadások alkalmával évszázadokon át védte a Nyugat kulturáját. Most újraéledve, mint egyik nagyhatalmi állam nyújtja megértő baráti kezét Magyarországra. Mivel a magyar-lengyel barátság soha egy pillanatra sem homályosult el, ezért minden magyar nyugodtan bizhat ebben — a két nemzet között szorosabbá fonódó — barátságban.

A lengyel sas évszázados rabság után a világháború befejezésével vált ismét szabaddá és a három részre szakadt lengyelország ekkor egyesülhetett ismét. A magyar turul ugyanakkor sebesült meg és a magyarság milliói, úgy mint egykor a lengyelek, akkor estek idegen rabságba. Szinte csodálatos az az erő, ami a fiatal Lengyelországban gazdasági és társadalmi téren mutatkozik. Éppen ezért,

hogy példát merithessünk, szükségesnek látszik, hogy nemzetünk e szomorú napjaiban kutassuk azokat a forrásokat, amelyekből a lengyel nép az elnyomás ideje alatt táplálkozott. Milyen eszközökkel tudta a lengyel nép a nemzeti öntudatot az elnyomás ideje alatt állandóan ébrentartani és gazdaságilag hogyan tudott az elnyomókkal szemben védekezni? A lengyelországi ezek a védővái a szövetségek voltak, ahol minden társadalmi és gazdasági erő egyesült. A lengyel lakosság garasáiból létesült szövetségi intézmények útján nyertek támogatást a gyengék és ezen a révén sikerült az elnyomó hatalmakkal szemben megvédeni, sőt megerősíteni a falusi lakosságot. Az azelőtt széthúzó lengyel társadalom az elnyomás ideje alatt szövetségeiben szinte valóban újra született és az

orosz, német, valamint osztrák fenntartás alól felszabadult Lengyelország az elmúlt tizenöt esztendő alatt élni akarásának és élni tudásának kétségbevonhatatlan jeleit mutatja.

Hasonló igyekezetet látunk hazánk megszállott területein is, ahol a nagy vérvesztés után Károlyi Sándor és tanítványai által megindított szövetségi mozgalom ismét új erőre kapott. Csonkahazánk határain belül is szükségünk van azonban a szövetségi gondolat nagyobb mértékben való kiterjesztésére és amikor ezt hangsúlyozzuk, Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkárnak, a Magyarországi Szövetségek Szövetségének minap tartott közgyűlésén elhangzott szavaira gondolunk, hogy a társadalom ne várjon mindent a kormánytól, hanem önjerejéből teremtsen meg azt a közszellemet, amelyre a nemzeti fel-

Gömbös Gyula miniszterelnök látogatása Varsóban

Balról jobbra: Beck lengyel külügyminiszter, Pilsudski tábornagy, lengyel hadügyminiszter és Gömbös Gyula miniszterelnök

adatok megoldása érdekében társadalmi és gazdasági téren szükség van.

Ugyanezen a gyűlésen tárta fel leplezetlenül Antal István miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, a szövetzeti irodalom kivételes tehetségű képviselője, hogy nálunk a társadalom, sajnos, még nincs tisztában a szövetzetek jelentőségével és azzal a munkával, amelyet a szövetzetek a legutóbbi évtizedek óta és különösen a háboru után az újjáépítés terén végeztek. Csonka hazánk és a magyar nemzet jövője érdekében minden magyarnak át kell éreznie a szövetzetek hivatását Magyarországon, mert itt kell folyni a társadalmi és gazdasági erőgyűjtésnek. Hogy mit tettek a szövetzetek a gazdasági válság küszöbén és azóta is milyen feladatok betöltésére vállalkoztak, ezt megdönthetetlen adatokkal mutatta ki Schandl Károly dr., a Faluszövetség h. elnöke, az Országos Központi Hitel-szövetzet alelnök-vezérigazgatója, amikor megállapította, hogy a hitel-

szövetzetek érezve a gazdasági válság szelét, előre felkészültek, hogy hivatásukat a nehéz viszonyok közé kerülő falusi lakosság érdekében teljesíteni tudják. Midőn mások 16—20 százalékos kamatot szedtek, a hitel-szövetzetek 5—7 százalékos kölcsönökkel igyekeztek a válság súlyát enyhíteni. Mikor az ország belső ellenségei tudatlanságból új inflációról beszéltek, a hitelszövetzetek hatalmas tőkegyűjtő gyűlésekre hívták össze a csonkaország falusi lakosságát és a magyar falu tehetősebbjei szövetzeti vezetőikben bízva, megtakarított pénzüket ajánlották fel, hogy ezáltal segítsenek bajbajutott honfitársaikon. A szövetzeti mozgalom bennünket is, mint a lengyel nemzetet, meg fog erősíteni és ha ebben az életvédelmi küzdelemben minden fia e hazának köteletségét teljesíteni fogja, úgy nyugodtan remélhetjük, hogy a szabad lengyel sas mellé a magyar turul is felrepül!

TÖLGYES ISTVÁN dr.

A gazdák dicsérefes módon teljesítik kötelezettségeiket

A kormánynak a gazdavédelemre vonatkozó legutóbbi megjelent rendelete újabb lépést jelent ezen a téren. Azért volt erre szükség, hogy azok a gazdák, akik a mostani termelési évet megelőző igen rossz értékesítési időszakban még a gazdavédelmi rendeletben megszabott minimális fizetési kötelezettségeiknek sem tudták eleget tenni és emiatt védettségmentesültek, a most folyó értékesítési időszakban érvényes jobb árak és könnyebb értékesítés hasznát ugyancsak élvezhessék. Ezért határozta el a kormány, hogy a mezőgazdasági ingatlanokra kitűzött árveréseket, amennyiben a gazdák a védelmi rendeletben megszabott és elmulasztott fizetési kötelezettségeiknek pótlólag eleget tesznek, felfüggeszti.

A folyó évi június hóban megjelent ismert gazdavédelmi rendelet folytán valamivel emelkedett a védett birtokok száma, ez az emelkedés azonban az eredeti rendelet alapján védelem alá helyezett körülből 84.000 gazda számához viszonyítva csak jelentéktelennek nevezhető. Bankkörökben a nyár folyamán nem is vártak nagy változásokat a gazdavédelem terén, már ami a gazdák fizetéseit és a védelem iránt benyújtott, vagy benyújtandó pereket illeti; mindenki a most folyó értékesítési időszak eredményeitől remélt kedvező fordulatot. És ez a kedvező fordulat, úgy látszik, be is következett, mert bár pontos statisztikai kimutatások ezidőszent nem állnak még rendelkezésre, a vidéki pénzügyi intézetek jelentéseiből kétségtelenül megállapítható az, hogy a gaz-

dák a terményeikért befolyt pénzből elsősorban a hitelező bankjaiknak járó kamatokat fizetik ki.

A termés ugyan általában gyenge, de ezzel szemben a buzától kezdve majd minden mezőgazdasági termék ára jelentékenyen emelkedett és ami még ennél is fontosabb, az értékesítés akadály nélkül, gyorsan bonyolódik le, úgy, hogy valóban *mintha valami könnyebbség volna észlelhető a gazdák pénzügyei körül is.*

A magyar gazdatársadalom dicséretére kell kiemelnünk azt, hogy *elsősorban esedékes tartozásait igyekeznek rendezni a most befolyó jövedelméből* és ennek az eredménye már abban is megnyilvánul, hogy meglehetősen nagyszámú kérvény — pontos számadatok nem állnak rendelkezésünkre — futott már eddig is be a vidéki járásbírókhoz, amelyben *a hitelezők a védettség megszüntetése iránt benyújtott per szüneteltetést kérik.*

A gazdatársadalom elsőrangú érdeke, hogy *a gazdavédelmi rendeletben megszabott minimális fizetési kötelezettségeinek eleget tegyen,* hiszen csak abban az esetben, ha ezeknek a fizetési kötelezettségeknek eleget tesz, képzelhető el, hogy a pénzügyi intézetek változatlan bizalommal álljanak továbbra is a tokehiányban szenvedő gazdák rendelkezésére. A pénzügyi intézetek tőkei sem kimeríthetetlenek; ha a gazdánál kihelyezett pénzüket nem tudják visszakapni, ők maguk sem képesek további hitelekkel és kölcsönökkel a magyar magán-gazdaság felépítésének munkájában résztvenni.

BELPOLITIKA

Október hó 21-én, vasárnap folyt le a *Herczegh Béla* halálával megüresedett *kínhegyesi* kerületben a képviselőválasztás. Két jelölt küzdött a mandátumért: *Hellenbach Gottfrid* báró, a Nemzeti Egység Pártja programjával és *Z. Nagy Ferenc* szűksőséges programmal. A harc a Nemzeti Egység Pártja javára döntött el, *amennyiben Hellenbach Gottfrid báró 6509 szavazatot kapott,* ellenfele pedig csak 2390 szavazathoz jutott. A választási küzdelem teljes nyugalomban folyt le.

A *dorogi* választókerületben, amely tudvalevőleg *Frey Vilmosnak* esztergomi alispánna történt megválasztása folytán megüresedett, ugyancsak október hó 21-én volt a választás. A szükséges ajánlásokat egyedül *Kosztics Milán* kereszténypárti jelölt nyújtotta be, így a választási elnök őt *egyhangulag megválasztott képviselőnek* jelentette ki.

Göring tábornok, porosz miniszterelnök, aki Hitler birodalmi vezér és kancellár képviselőjében Sándor jugszláv király temetésén vett részt, visszafeléjővet, október hó 20-án délelőtt repülőgéppel leszállt a mátyásfüldi repülőtéren. A német vendéget a repülőtéren ünnepélyesen fogadták. *Göring* tábornok egyóras itt-tartózkodás után elindult Berlinbe.

Kánya Kálmán külügyminiszter október hó 19-én eszmezerő folytatótt Rómában *Mussolini* olasz miniszterelnökkel, másnap pedig ünnepélyes kihallgatáson jelent meg *XI. Pius* pápánál.

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter a zalai mezőgazdasági viszonyok tanulmányozása céljából október hó 19-én Zalaába érkezett. A miniszter először *Keszthelyt,* majd *Zalaapátit* látogatta meg. Este a miniszter *Zalaegerszre* érkezett, másnap reggel pedig kíséretével a *Göcsejvidék* megtekintésére indult. Meglátogatta *Nova, Lenti* és *Zalabaksa* községeket. Délben visszaérkezett *Zalaegerszre.* Délután újabb látogatásokat tett, majd ismét *Zalaegerszre* jött és itt résztvett a *Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek* tiszteletére rendezett közgyűlésén.

A képviselőház október 23-án tartotta a szünet után első ülését, amelyen a Varsóból hazatért miniszterelnököt meleg ünneplésben részesítették. *Almássy László* elnök elparentálta *Hindenburg* tábornagyot, *Dollfuss* kancellárt, *Sándor* szerb királyt és *Barthou* francia külügyminisztert. Ezután több törvényjavaslatot terjesztettek be, majd az elnök javasolta, hogy a *legközelebbi ülést november hó 12-én tartásák.* Az elnök javaslatát elfogadták.

Bronisláv

szerb trónörökös, a kis király még kisebbik öccse.

Tanulmányi kirándulás Pétfürdőn

Az elmúlt héten egy tanulmányi bizottság szállt ki Pétre, az ottani nitrogén-műtrágyagyár megtekintésére, amelyben képviselve voltak az OMGE, a mezőgazdasági kamarák, a gazdasági egyesületek, a Faluszövetség és a Gazdászövetség szakemberei s ezek csoportokra oszolva, mérnökök kalauzolására mellett tekintették meg a Péti Só gyártelepét.

A tanulmányi szemle befejezése után a gyár vezetősége ebéden látta vendégül a társaságot. Kutassy József gyárigazgató üdvözlő beszéde után Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Faluszövetség elnöke, szólalt fel és a következőket mondotta:

— Ez a gyár a magyar mezőgazdaság hasznát akarja fokozni, azért kell, hogy lekösse minden magyar gazda érdeklődését. A mi tőkénk a föld s egzisztenciánk a föld kihasználásához fűződik. Nem lehet közönyös reánk nézve a föld átlaghozama. Legalább is egy mázsával kell fokozni holdanként a termést s ezt teszi lehetővé ez a gyártelep. De milyen lehangoló, hogy termésének csak nyolc százalékát adja el itthon a Péti-gyár, míg a többi a külföldre megy és fokozza velünk szemben a mezőgazdasági versenyt.

Mutschenbacher Emil dr., az OMGE igazgatója, szólalt fel ezután és hangoztatta, hogy nem lemondással, hanem a termelési színvonal fenntartásával fogunk boldogulni. Elek István a gyakorlati gazdák kedvező tapasztalatait ismertette a Péti Só-ról. Csizmadia András országgyűlési képviselő megállapította, hogy a magyar gazda is szívesen műtrágyáz, de jobb piaci helyzet kell hozzá, hogy meg tudja a talajjavítás költségét fizetni.

Eltemették Sándor szerb királyt

Több mint félmillió ember sorakozott fel október hó 18-án Belgrádban a jugoszláv főváros utcáin, hogy a Marseille-ben meggyilkolt I. Sándor királynak az utolsó tiszteletet megadja. A pompás gyászmenet elvonulása három teljes órahosszat tartott. A menetet megnyitó katonai csapatok élén a jugoszláv hadsereg vezérkara haladt, azután a külföldi hadseregek küldöttségei következtek, majd tizenkilenc gyászkocsi jött tele koszorúkkal és utánuk az ágytápra helyezték és a jugoszláv lobogóval leborított királyi koporsó.

A koporsó után haladt Mária anyakirályné és az ifjú II. Péter király; utánuk lépdelt Károly román király; György kenti herceg, az angol király képviselőjében; Cyríl bolgár herceg; Miklós román királyi herceg; Lebrun, a francia köztársaság elnöke; Göring porosz miniszterelnök; Malypetr cseh miniszterelnök; Benes cseh és Titulescu román külügyminiszterek. Magyar részről Alth Waldemar lovag, belgrádi magyar követ vett részt a temetésen.

A gyászmenet a belgrádi pályaudvar felé tartott és a itt jugoszláv és külföldi csapatok megegyezően elvonultak a koporsó előtt, amelyet azután elhelyeztek a különvonaton, hogy

a szerb fővárostól nyolcvan kilométerre fekvő Oplenovába szállítsák, ahol a Karagyorgyevics-család kriptájában örök nyugalomra helyezték.

*

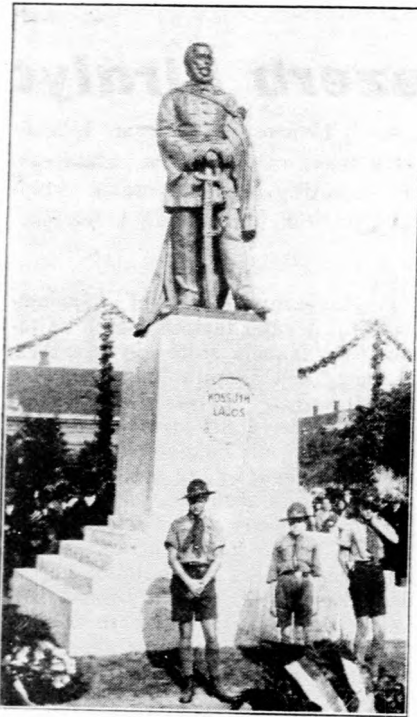
A Magyarország elleni rágalom-hadjárat tovább tartott a cseh sajtóban és a francia sajtó egy részében, de meg kell állapítanunk, hogy a párisi magyar követség erélyes cáfolatai eredménnyel jártak és a francia sajtóban mindinkább előtérbe nyomult az a hang, hogy a magyar kormányt és általában Magyarországot a marseille-i merényletért felelőssé tenni nem lehet. Laval, franciaország külügyminisztere a legutóbbi napokban kijelentette, hogy a francia kormánynak eszé ágában sincs a magyar kormányt, vagy a magyar népet ezzel a merénylettel kapcsolatba hozni.

Már legutóbb jelentettük, hogy a francia rendőrség letartóztatta a merénylőnek két büntársát, akiknek a személyazonosságát sikerült kétségen kívül megállapítani. A további nyomozás az értelmi szerzők kiderítésére irányult és csakhamar sikerült megállapítani, hogy a szálak két horvát emigráns: Pavelics és Kvaternik felé vezetnek. Az olasz rendőrségnek sikerült is ezt a két embert, akik időközben elmenekültek Franciaországból, az olaszországi Turinban letartóztatni.

A marseille-i merénylet egyik politikai következménye volt a jugo-

A gyászoló család Sándor szerb király temetésén. Elöl a kis király és a családtagok; mögöttük Lebrun, a francia köztársaság elnöke, Károly román király, György angol herceg és Cyríl bolgár herceg.

Kossuth Lajos szobra Szentesen, amelyet október hó 21-én lepleztek le.

szláv kormány lemondása, a kormányválság azonban nem sokáig tartott. Pál régensherceg ismét *Uzonovicsot* a volt miniszterelnököt bizta meg a kormány megalakításával, feltételül kötötte ki azonban, hogy a kormányban csak olyan miniszterek lehetnek, akik világosan kijelentik, hogy *fenntartás nélküli hívei az eddig folytatott politikának*. Az új kormány ezen az alapon meg is alakult.

Termelési versenykiállítás Mohácsott

A mohácsi m. kir. téli gazdasági iskola október hó 14-én tartotta meg évi szokásos termelési versenykiállítását záróünnepélyvel kapcsolatosan. Az ünnepségen a földmivelügyi miniszter képviselőjében *Suhayda Tibor* szakfelügyelő jelent meg mint vizsgálóbiztos.

A záróünnepélyen *Apari József* ifjusági elnök (Belvárd) mondott megleghangú bucsubeszédet. Szabadelőadást tartottak: *Göller Ferenc* (Németboly), *Müller Ferenc* (Hidas) és *Schieszler János* (Lánycsók). Szavaltak: *Martines Márián* (Mohács), *Petz Ferenc* (Virágos). A szabadelőadást tartók terjedelmes, nyugodt előadásukkal, a szavalkók átérzett, szép szavaltukkal a legnagyobb elismerést aratták.

Ajándék
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

A távozó felsőévesektől *Tóth Sándor* ifjusági alelnök (Szökéd) bucsuzott lendületes szavakkal, ígéretet téve a baráti összetartás fenntartására. A záróünnepély végén a végzett tanulók megkapták *aranykalászos jelvényeiket*, bizonyítványukat és jutalmdíjjaikat, amelyeket *Suhayda Tibor* vizsgálóbiztos buzdító beszéddel adott át nekik, figyelmeztetve őket az Isten és hazai iránti kötelességre. A termelési versenykiállítás ugy anyagával, mint elrendezésével gyönyörködtető és tanulságos volt. Különösen kitűntek kiállításukkal *Göller Ferenc* (Németboly), *Martines Márián* (Mohács), *Simon József* (Németboly), *Szenk József* (Nagynyárad), *Hofmann Ede* (Nyomja), *Bauhoffer József* (Majs), *Pávkovich András* (Mohács), *Wéber Ádám* (Szajk), *Schieszler János* (Lánycsók) és *Guth Ferenc* (Németboly).

A Kormányzó Ur dicsérete a somlai borról

Az őszi mezőgazdasági terménykiállításán igen nagy sikerrel szerepelt az egyes nevezetesebb szőlővidékek termékei között a *somlai bor* is. A Somló borvidékének kétségtelenül nagy dicsőségére szolgál az, hogy a kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmából a Kormányzó Ur hosszasan időzött a somlai bortermékek kiállításánál, s nagy érdeklődéssel hallgatta meg a somlói bortermelésre, valamint a bortermelők *pincszövetkezetének* tevékenységére vonatkozó magyarázatokat. Sajnálattal hallotta a Kormányzó Ur, hogy az idej kedvezőtlen időjárás következtében a Somló vidékén mennyiségileg kevés szőlő termelt, de annál örvendetesebb, hogy az *idei szőlőből készült bor minősége annál kiválóbb*. A Kormányzó Ur végül legteljesebb megelégedését fejezte ki a látottak és hallottak felett s annak a véleménynek adott kifejezést, hogy *Magyarország legjobb bora a somlói bor*. Ugyancsak nagy elismerés érte a Somló-vidéket a *kerti termelvények csoportjánál* is, ahol a kiállított somlóhegyi konyhakerti termelvényeket a Kormányzó Ur főmértősága, valamint *József és József Ferenc* királyi hercegek tekintették meg s *Gömbös Gyula* miniszterelnök külön hívta fel a Kormányzó Ur figyelmét a Somlóhegyének e kiváló termékeire.

Az őszi mezőgazdasági kiállításán a *somlai bor* és a *Somlóhegy konyhakerti termékei* tehát a legteljesebb sikert aratták és a legfelsőbb helyről is oly elismerésben részesültek, amelyre minden somlóvidéki gazda és bortermelő büszke lehet és amely bizonyára további lankadatlan munkára fogja buzdítani a Somlóhegy minden termelőjét.

20.000 kilométer 3 nap alatt

Most folyt le a világ legnagyobb távrepülőversenye *London* és az ausztráliai *Melbourne* város között. A huszezer kilométeres távolságot *Scott* és *Black* angol repülők két nap, 22 óra és 25 perc alatt tették meg és ezzel a páratlanul álló teljesítményükkel megnyerték a verseny díját, 160.000 pengőt, és nagyszerű rekordot állítottak fel. Az óránként 300 kilométerrel szálguló gépet utközben néhány apróbb baleset érte, de végül is simán szállott le ezrek és ezrek ujjongása közepette a Melbourne-i repülőtérre. A verseny többi résztvevői messze elmaradtak a győztes angol repülőktől.

Filléres gyorsvonatok

Az államvasutak igazgatósága közli, hogy október 28-án, vasárnap 500 utas jelentkezése esetén, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budapestről—Nagykanizsára*. A menettértei jegy ára 5 P. (A vonat a balatoni állomásokon nem áll meg). 2. *Budapestről—Szobra*. (Börzsönyi kirándulás.) Ez a vonat az utasok fel- és leszállása végett Rákospalota—Újpesten, ezenfelül Nógrádvérőce és Szob közt az összes állomásokon és megállóhelyeken az utasok le- és felszállása végett megáll. A menettértei jegy ára 1.60 pengő. 3. *Budapest Keletiről Gyöngyösrre*. A menettértei jegy ára 2.40 pengő. 4. *Pécsről—Budapest-keletire*. A menettértei jegy ára 5 pengő. 5. *Baja Szekszárdról—Budapest-keletire*. A menettértei jegy ára 4.50 pengő. 6. *Orosházról Budapest-nyugatira, Szarvas, Mezőtúron át*. A menettértei jegy ára Orosházról 4.30 pengő, Szarvasról és Mezőtúrról 3.60 pengő.

Kézimalom Erdélyben, Kolozsvár mellett

Gömbös Gyula miniszterelnök lengyelországi utja

Gömbös Gyula miniszterelnök október hó 19-én este a menetrendszerű gyorsvonattal Varsóba utazott. Lengyelország szeretettel, lelkesedéssel és megértéssel fogadta a magyar kormány elnökét. A fogadtatás fénye és melegsége teljes mértékben megfelelt annak az ősi barátságának, amelyet a két nemzet egymás iránt érez s amelynek történeti emlékei mindkét nemzet multját és jelenét beragyogják.

A lengyel köztársaság elnöke, miniszterelnöke s nagy nemzeti hőse: Pilsudski tábornagy, kitüntető és ünnepélyes formák között fogadták a magyar miniszterelnököt. Kozłowski lengyel miniszterelnök pedig a magyar vendégének tiszteletére adott díszbédén rendkívül meleg és szívélyes hangon emlékezett meg a két nemzet ezeréves barátságáról, közös jellemvonásairól és az európai kulturálisan szemben állalt párhuzamos feladataikról. Kifejtette, hogy a kijelölt célok elérésére a két nemzet ezután is egy uton kíván haladni.

A meleg és megértő beszédre adott válaszában Gömbös Gyula miniszterelnök kifejtette jövetelének célját, hogy szorosabb kulturális és gazdasági kapcsolatok megteremtésével kíméltse, vagy inkább realizálja azt a meleg baráti érzést, amely a két nemzet között fennáll.

A nagyjelentőségű látogatás részleteit és eredményeit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Gömbös Gyula miniszterelnök október hó 20-án délben kezdte meg tanácskozásait. Látogatást tett a lengyel miniszterelnöknél és külügyminiszternél. Délután a lengyel államférfiak viszonzták a látogatást s egyben a megbeszélések is folytatták, amelyeknek célja kulturális egyezmények megkötése és fontos gazdasági kérdések megoldása felé irányult.

Ugyanezen a napon fogadta Gömbös Gyula miniszterelnököt Moscický köztársasági elnök, aki villásreggelen látta vendégül a magyar miniszterelnököt. Este Pilsudski marsallal folytatott két órás megbeszélést a magyar kormányfő.

Október hó 22-én Krakkóba utazott a magyar miniszterelnök, ahol a hivatalos körökkel az élen óriási tömeg fogadta, a krakkói vajda pedig díszbédét adott tiszteletére.

Hivatalos jelentés

A látogatás és a tárgyalások eredményéről a következő hivatalos közleményt adták ki Varsóban, ahol Gömbös Gyula a nemzetközi sajtó képviselőit is tájékoztatta:

Gömbös Gyula miniszterelnök két-

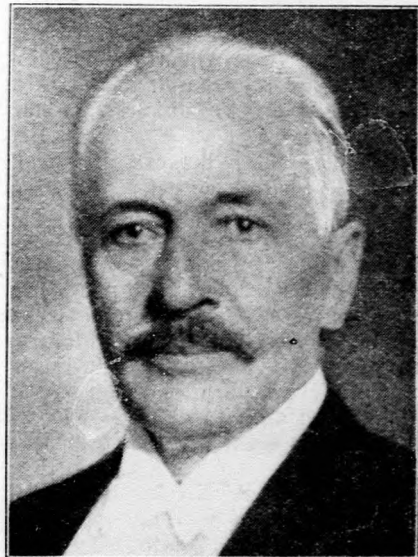
napos látogatása folyamán a magyar miniszterelnök, valamint Kozłowski Leó gróf lengyel miniszterelnök és Beck József külügyminiszter a kölcsönös bizalom jegyében megvizsgálták azokat a kérdéseket, amelyek a hagyományos barátságban alapuló magyar-lengyel kapcsolatok összességét érintik, továbbá a nemzetközi kérdéseket, különösen pedig a két országot érintő közép-európai gazdasági kérdéseket.

Az eszmecserre nyilvánvalóvá tette, hogy mindkét oldalon őszinte szándék áll fenn a kölcsönös kapcsolatok fejlesztésére és megerősítésére.

Ez a szándék jut kifejezésre a szellemi együttműködésről szóló magyar-lengyel egyezmény parafálásában, amelyet magyar részről Gömbös Gyula miniszterelnök, lengyel részről Beck József külügyminiszter láttak el kézzel.

Egyébként Gömbös Gyula miniszterelnök varsói látogatása alkalmából a két ország államférfiai a következőket határozták el:

A legközelebbi jövőben a két országban gazdasági tanulmányi bizottságot alkotnak, továbbá vegyes lengyel-magyar bizottságot állítanak fel a kölcsönös kereskedelmi forgalom kiterjesztésére, azonkívül még ebben az évben megkezdik az idegenforgalmi egyezményre irányuló megbeszéléseket, végül a legközelebbi jövőben konvenciókat kötnek.

Moscický Ignác

a lengyel köztársaság elnöke.

Gömbös Gyula miniszterelnök Krakkóból Bécsen keresztül hazautazott és október hó 23-án érkezett meg a budapesti Keleti pályaudvarra. Az állomás a miniszterelnököt ünnepélyes és lelkes fogadtatásban részesítették.

Gömbös Gyula látogatásával az egész világ sajtója foglalkozott és bár különféle értelemben és célzattal tárgyalták is, ellenséges és gyűlölködő hangok nem hallatszottak ellene, ami azt bizonyítja, hogy ez az ut az európai béke megszilárdításához minden körülmények között hozzájárult.

A háboru visszatér...

Egy francia újságíró szenzációs könyve
Magyarra fordította: Felkai Ferenc és Marjay Frigyes

Egy könyv fekszik előttünk. Borítéka piros, mint a hősök kihulló vére. A címlapon előre meredő ágyucsovok, előttük két göresösen tiltakozó tenyér. Az első oldalon pedig a szerző ajánló sorai:

— Ajánlom két fiamnak, Pálnak és Nevillnek, bajtársaiknak, a francia fiatalságnak, amelyek nemsokára meg kell halnia, ha Franciaország nem akar ráeszmélni az igazságra és engedni cselekedni továbbra is azokat, akik egy új háboru kitörésének útját egyengetik.

Ki ez a Henri Pozzi, aki e sorokat írja? Francia újságíró. Három francia világlap: az *l'Echo de Paris*, a *l'Oeuvre* és a *Je suis partout* munka-

társa. Amiket e könyvében leír, az említett lapok hasábjain nagyrészt megjelentek.

És miket ír le könyvében? Amiket látott, hallott és tapasztalt. A közvetlen élményeit. Így kezdi:

„Mindarról, amit itt — minden szót megfontolva — megírtam, a legkisebb ténnyről is, a legkisebb bizonyítékról is, a helyszínén győződtem meg azon a hosszú európai körutazásomon — amely a háboru óta az ötödik volt — Zágrábtól Üszkübig, Szófiától Belgrádig, Szalonikitól Budapestig. Mindazt, ami ebben a könyvben található, magam láttam, magam állapítottam meg és ugyanezt láthatja és megállá-

píthatja akárki, aki odamegy, ahol én jártam.

Igen. Henri Pozzi, aki egy évvel ez előtt megjósolta, hogy megismétlődhetik Draga királyné és Sándor király tragédiája; végighallgatta a horvátok és szlovének fojtott csöndjét, de közben beszélt dr. Trumbicscsal, a horvát nép vezérével és Meslicscsal Belgrádban, s azok nyilatkozatait is megírta, hogy hazája és nemzete okuljon belőlük.

Henri Pozzi látta a Macedóniát bekerítő drótsövényeket, a szerb határőrök fegyverétől lepuffantott, oszladozó holttesteket, köztük gyermekekét is. Henri Pozzi ott járt és hitelesen meggyőződött, ahol asszonyok és szüzek ezreit becstelenítik meg és férfiakat férfiatlanítanak meg éles betretvakkal, a szent „szerbesítés“ nevében.

Igen. Henri Pozzi sokat látott, hajmeresztően és háborzongatóan sokat. És meg is írta. Adatot adat után. Nevekkal, községgel és dátumokkal. Sorba, ahogy a borzalomak eleje akadtak.

És ezt a könyvet, amelyben azt is megírja, hogy Benes külügyminiszter Európa legveszélyesebb embere és hogy Romániában is köztársaságot akarnak létesíteni, amelynek Titulescu lenne az elnöke — kitiltották a kísántant minden államából, mint közveszélyes és hazug adatokat tartalmazó írást.

Ezen mi csöppet sem csodálkozunk. Aki úgy lát, mint Henri Pozzi, és úgy meg is írja a tapasztalatait, az a hazugságokra és megtévesztésekre épített hatalmaknak csak gyűlöletes lehet és elhallgattatni való. De Henri Pozzi adatai a francia nagy nyilván-

nosságának védelmében s könyve a francia irodalom nagy piacán jelentek meg. Azokat a civilizált emberiség látóköréből eltávolítani többé nem lehet. Kitérnek és eget kérnek.

S velük együtt a könyvben foglalt magyar igazság is, amelyet magyar író sem irt meg eddig tömöröbben, átlátszóbban és megdönthetlenebbül, mint Henri Pozzi.

Válságos idők a maiak. A gazság és gonoszság gyászos csödjének mindenre kész végződése. Vajjon az következő, ami Szarajevó után?

Aki Henri Pozzi könyvét olvassa, meg tudja érteni azt a vészes elszánt-ságot, amely Sándor király halálát előidézte és rettegéssel gondol arra, ami még utána következhetik, ha saját nemzete nem hallgat Henri Pozzira, amikor ezt írja:

— Azoknak a kormányoknak, amelyek biztonságban érzik magukat, tudomására kell hozni, hogy nem fogjuk pártjukat az ő saját hibájuk következményeivel szemben. Legyen ismét háboru a kapzsjak, nagyravágyók és galádok megmentésére? Menjen a mérsárszékre a francia ifjuság, hogy megmentse a szerb diktatúrát, hogy erőszakkal fenntartsa az összetákoltsch egységet? Soha! Elég volt: Szarajevó!

Ezt a könyvet fordították most magyarra és ajánljuk lapunk olvasóinak figyelmébe. Mintha magyar vérrrel és könnyel írták volna, minden fájdalomunk benne van, de reményünk is...

A 250 oldalas könyv ára postaköltséggel együtt lapunk előfizetőinek 4 pengő. Megrendelhető a Vasárnap kiadóhivatalában.

MÉZES JÁNOS

NEMZETGAZDASÁG

Korlátozni fogják az olajbehozatalt

A hazai ipar nyersanyag-ellátásának kérdése már évek óta egyik leg-súlyosabb problémája az ország devizaelátását intéző köröknek. A leg-idősebb kérdés, ami ugyancsak összefügg az ország ipari nyersanyag-ellátásával, az olajbehozatal ügye, amely kérdésben a kormány a legközelebbi jövőben ugyancsak beavatkozásra készül. A statisztikák szerint 1500—1600 vagonra tehető a rendelkezésre álló napraforgó- és tökmagkészlet s ennek ellenére a gyárak külföldi nyersanyagokat vásárolnak, a kereskedelem pedig külföldi növény-olajokat hoz be. A termelő-társadalomnak elsősorú érdeke az illetékes körök által már előkészítés alatt álló rendelkezés, amely meg fogja tiltani a külföldi olajok és nyersanyagok behozatalát, amire annál kevésbé van szükség, mert a belső termelés tökéletesen fedezi a szükségletet.

A tavalyihoz képest erősen csökkent a szeptemberi buzakivitel. A Statisztikai Hivatal kimutatása szerint szeptember hónapban a tavalyi 1.1 millió métermáza helyett mindössze 213.433 máza búzát vittünk ki a külföldre. A csökkenés oka kizárólag az idei kisebb termésben rejlik. Jelentékenyen emelkedett ezzel szemben számos magféleiség exportja, azonkívül a babexport, amely háromszorosa volt a tavalyinak.

Tojástőzsde lesz a budapesti árutőzsdén. A Magyar Tojáskereskedők Egyesülete elhatározta, hogy lépéseket tesz a tojásnak a tőzsdei forgalomba való bevezetése iránt. A tőzsde tanácsa a maga részéről pártfogolja a tervet és megbizta az árutőzsde főtitkárságát, dolgozza ki a létesítendő tojástőzsde szokványait.

1734 millió pengő volt a magyar gyáripari termelés értéke 1933-ban. A Magyar Statisztikai Szemle legújabb száma a magyar gyáripar újabb értékes fejlődéséről számol be. 1933-ban nemcsak az ipari vállalatok jövedelmezősége javult az előző évhez képest, hanem a gyáripari termelés értéke is 1734 millió pengőre emelkedett, annak ellenére, hogy az ipari termékek ára csökkent. Itt említjük meg, hogy gyáriparunknak évente 70 millió pengő értékű külföldi devizára van szüksége a nyersanyagok beszerzésére.

Felszabadítják a tengeri-exportot. A gazdasági köröket élénken foglalkoztatta az idei nagy és kitünő minőségű tengeritermésünk értékesítésének kérdése. Szó volt arról, hogy tengerikivitel helyett hizlalás formájában értékesítsük a termést. A földmivelésügyi kormány azonban végül is úgy döntött, hogy devizapolitikai okokból felszabadítja a tengeri-exportot.

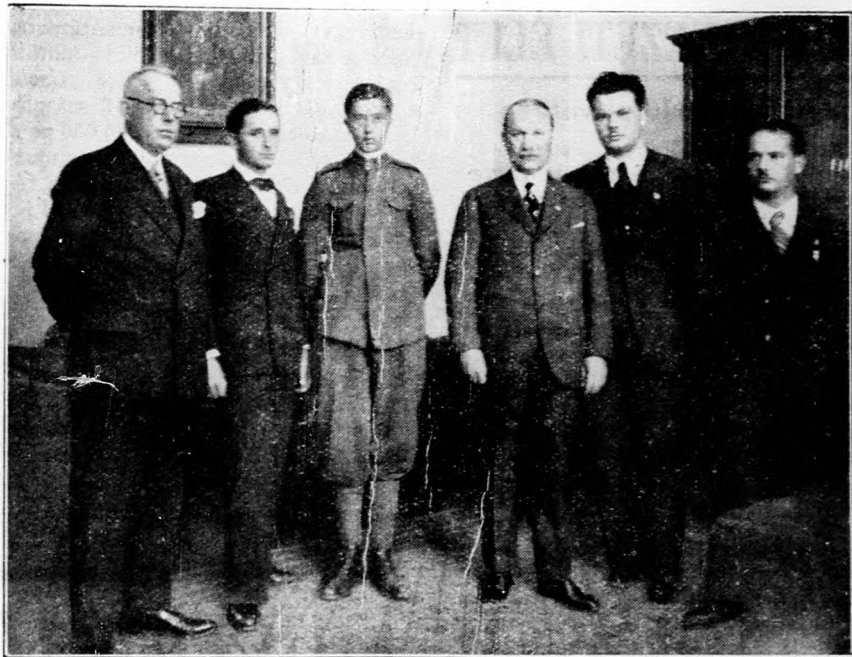

Kosármáglya Bukarestben

A román kormány közegei az előírásoknak nem megfelelő gyümölcskosarakat összeszedték és nyilvánosan elégették. Ugyanakkor szabályos kosarakat adtak a régiék helyett ingyen.

Az olasz gazdaifjak visszatértek Itáliába

A Faluszövetség olasz-magyar csereakciója keretében nálunk tartózkodó gazdaifjak október hó 20-án visszatértek Itáliába. Az olasz gazdaifjak részben az állami ménesbirtokon, részben pedig egyes magán- és mintagazdaságokban voltak elhelyezve. Gazdasági ismeretek elsajátításán kívül megtanulták nyelvünket is és a legjobb benyomásokkal távoztak. Budapest megtekintésén kívül tisztelgő látogatást tettek *Don Ascanio Colonna* olasz királyi követnél és *Marschall Ferenc dr.* földmivelésügyi államtitkárnál. Az ifjakat *Szekeres László dr.* főtítkárr, az akció szervezője kísérte vissza hazájukba.

A hazainduló olasz gazdaifjak bucsulátogatása a Faluszövetségben. Középen Mayer János ny. miniszter, a Faluszövetség elnöke, baloldalt Szekeres László dr., főtítkárr

Megismételjük a „Vasárnap” mesepályázatát

A Vasárnap ezévi április hó 8-án megjelent számában mesepályázatot írtunk ki, amelyre — mint annak idején jelentettük — tizenhárom pályázó küldte be gyűjteményét. A tavaszyári munkaidőben kitűzött hat heti gyűjtőidő természetszerűleg nem felelt meg s így nem hozta meg a kívánt eredményt. A mesepályázat bíráló-bizottsága éppen ezért elhatározta, hogy a pályázat határidejét a nyári munkanapok utánra tolja ki. Az új határnapot a bíráló-bizottság nem jelezte meg, de utasította a gyűjtőket, hogy folytassák a gyűjtést, vagy pedig, akik eddig nem gyűjthettek, munkához lássanak.

Most, öt teljes hónap multával, elérkezettnek látta az időt a bíráló-bizottság arra, hogy a pályázat határnapját végérvényesen megjelölje. E szerint a pályázat zárul

1934 december 15-én.

A pályázat feltételei a következők: A pályázaton résztvehet bárki, díjat azonban csak előfizető nyerhet. Leghelyesebb könnyebb kezelés céljából a beküldendő meséket iskolai füzetbe írni olvasható kézírással, esetleg gépirással. Mind a két esetben csak a papír egyik oldalára írjunk. A füzet külső oldalára felírjuk: „A Vasárnap

mesegyűjtési pályázata.” Alája a beküldő nevét, foglalkozását, életkorát és lakhelyét (helység, utca, házsám, utolsó posta, megye). A füzet első oldalán sorszámossal ellátva kezdjük meg a mesék leírását. Ami pedig legfontosabb: minden mese alá a mese elmondójának nevét, életkorát és lakcímét. Aki ezt elmulasztja, annak gyűjteménye kiméretlenül a papírkosárba kerül, csakugy, mint annak a kézírata, aki meséit iskola vagy meséskönyvekből hordta össze. Akik már eddig beküldték munkáikat, azok pótlólag küldjék be annak adatait, akitől a mesét hallották. Különbösen kiesnek a pályázatból.

A beküldött mese még eddig nyomtatásban meg nem jelent, eredeti népi, illetőleg parasztmese legyen. Aki a legtöbb ilyen eredeti parasztmesét

küldi be, a bíráló-bizottság annak ítéli oda az értékes díjat:

a hordozható gramofont.

Rajta hát, menjünk a falu mesemondóihoz, vallassuk, kérdezzük és amint és ahogy mondja: *szórol-szóra jegyezzük le a mesét.* Vagy ha magunk vagyunk a meseköltők, saját paraszti, szép szavainkkal írjuk, ahogy az életben beszélni szoktunk. Lehet írva a mese tájszóvalással is.

Kívánjuk, adjon a Magyarok Istene lelkiismeretes szívet és igaz kedvet e falumentő szép munkához!

VENNÉK:

Vennék nagyobb mennyiségben Riparia, Berlandieri, Teleki sima vadveszőt alanynak. Cim: *Békefi László igazgató, Zalatokpány.*

ELADNÉK:

Eladnék elsőosztályu, igen szép Riparia Portális alanyon levő egyéves szőlő-ajtányt: olasz rizling és piros, fehér saszla, valamint más esemege-fajokban, engedéllyel, összettel, olesó áron. Cim: *Békefi László igazgató, Zalatokpány.*

KERESEK:

Keresek egy 40—50 holdas tanyásbérletet; részletes ajánlatot kérek a következő címre: *ifj. Barta István, Csermely, Borsodmegye.*

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály
hangszertelepen. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

SZÖVETKEZETI ÉLET

A Futura közgyűlése

A Futura, a Magyar Szövetkezeti Szpontok Áruforgalmi Részvénytársasága, október hó 20-án tartotta meg Ipolyi-Keller Gyula ny. államtitkár elnöklete alatt XV. évi rendes közgyűlését. A résztvevők elé terjesztett igazgatósági jelentésből megállapítható, hogy a Futura az 1933—1934-i gazdasági év alatt főképpen a kenyérmag-kivitel terén változatlanul megőrizte vezetőhelyét a magyar gabonakereskedelelem élén és kimagasló szerepe volt az 1933. évi rekordtermés exportfeleslegeinek gyors és sima külföldi elhelyezésében.

A kiviteli üzleteket részben gondosan kiépített belföldi bevásárló-hálózatának és külföldi értékesítési szervezetének igénybevételével bonyolította le, részben pedig a magyar gabonakereskedelemben bevonásával a megelőző évi forgalmának jelentős növelésével. Külön említést érdemel a lefolyt évben lebonyolított ugynevezett állami adógabonagyűjtési akció, amelynek során az intézet összegyűjtötte és külföldre értékesítette a gazdák által adó tartozásaik kiegyenlítésére felajánlott körülbelül 13.000 vagyon terményt.

A gabonaműveken kívül a Futura tevékenysége az egyéb mezőgazdasági terményekre is kiterjedt, míg gyapjuosztálya, a szabad piacon kizáróan bizományi számlára eszközölt gyapjuvásárlásokon és exporton kívül, teljes sikerrel bonyolította le immár harmadik éve a budapesti gyapjuakciót, melyen sikerült az árverésre került mennyiség 95 százalékát jobb áron értékesíteni.

A közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a fel-

mentvényt megadta és elhatározta, hogy a zárószámadás szerint mutatózó 369.872 pengő 36 fillér tiszta nyereségből a részvényesek 3 százalékos osztalékára fordított 240.000 pengő, valamint az alapszabályszerű juttatások és az intézeti nyugdíjalap részesítésének figyelembevételével jelentkező 49.272 pengő 30 fillér maradvány az 1934—1935. üzletévre vitesék át.

Hiteliszövetkezeti vezető kiténtetése. A Kormányzó Ur Ófömméltósága a miniszterelnök előterjesztésére Kiss Lajos községi bírónak, a Sárszentlőrinci Községi Hiteliszövetkezet elnökének a közélet terén több évtizeden át szerzett érdemei elismerésül az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet adományozta.

VASÁRNAP DÉLUTÁN

Hires Csongrád vármegyében történt, még a „feljebbvaló betyárvilág”-ban, hogy Nemzetes Németh Pál vásárhelyi céhbéli timár hazafelé poroszkált saját jó lován holdas éjjeltájban. Orosházáról jövet, a Kutasi Csárda irányában egyszer csak honnan, honnan-nem, hátába szegődik egy lovasember. Így haladnak egy darabig, se szó, se beszéd. Nem féltében, de mégis hátrapillant Németh Pál, csak úgy szokásból és igen jókor, mert a lovasember egy jókora doronggal úgy kanyarít felé, hogy ha le nem kapja a fejét, még azon éjjel Pálatusnál vacsorál, ahová még semmi része nem kívánczkzott Németh Pálnak. Mi tagadás, érnei ugyan érte az ütés, de csak egyszer úgy a dereka táján. De másodszor már ő ütött a doronggal, még pedig, hogy szegyen ne érje ne-

Szülőolmányok,

hazai gyökeresek és gyökeres vad-
vesszők, többféle alanyokra, úgy bor-
mint speciális csemegefajok, legol-
csóbban beszerezhetők teljes felelős-
séggel államilag ellenőrzött telepe-
men. Árjegyzék ingyen. Cim:
MÉSZÁROS ISTVÁN, NAGYRÉDE.
Postafiók 4. Hevesmegye.

Takarékossági tízparancsolat. 1. Dolgozzál és keress. 2. Élj beosztással. 3. Jegyezd a kiadásaidat és vesd össze bevételiddel. 4. Tartózkodjál a felesleges kiadásoktól. 5. Tégy félre nem várt kiadásokra. 6. Szerezz hiteliszövetkezeti betétkönyvet. 7. Juttass másoknak is. 8. Szeresd otthonodat és törekedjél családi házat szerezni. 9. Gondolj öreg napjaidra. 10. A takarékosság hazafiság.

mesi familiáját, no meg vásárhelyi karakán voltát, olyanformán, hogy a lovasember se té, se tova: ott maradt az utfélen. Nemzetes Németh Pál uram, mint aki jól végezte dolgát, a hullá mellé hajította a füttyköst és nyugodtan poroszkált a nyári holdvilágban hazafelé.

Egyszer egy-két holdfordulat után éppen kint pipázgatott kiskapuja előtt a faragott lócán, mikor megáll előtte egy sánta legény, amolyan vándorféle böktör paraszt. Vállán szűr, szeredás, kezében kutyagoló. Kitétszett, hogy annyija van, ami véle van. Köszön a legény illő tisztességgel, azután pedig így fordítja a szót:

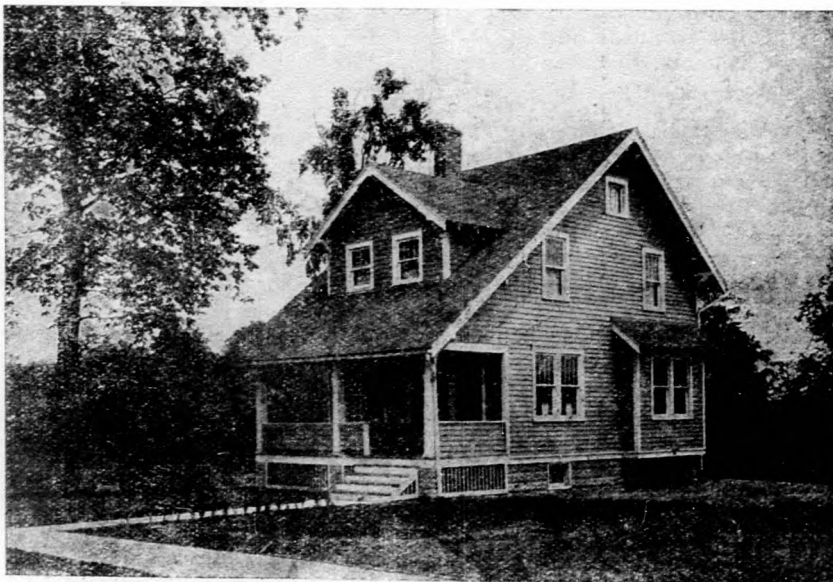
— Eljöttem, nemzetes uram.
— Eljöttél, mán hogy énkhozzám? Tán eltévedtél, szép ecsém?
— Nem tévedtem én. Kigyelmedhez jöttem és itt szeretnék én már hőtting maradni.
— Itt a? Hát oszt mér éppen nálam?
— Ugy látom nem vélekszik rám nemzetes uram. Én volnék az a lovasember, akit kend hasznavehetetlenné dorongolt a kutasi uton. Eltördelte kigyelmed kezem-lábom, oszt oda gondoltam, hogy én már csak eljövök nemzetes uramhoz. Ilyen nagy háznál majd csak kerül valami olyan dolog, amit el tudnék végezni.

— Az már más. Ha nem hőtting meg, mint ahogy szememmel látom, eredi be az istállóba, rakd le a cepe-cupád, oszt maradj.

Le is rakta, meg ott is maradt a dorongos ember, mint hívséges cseléd. Csak ásó-kapa választotta el gazdájától.

Ilyen dolog is megesett volt hires Hódmezővásárhelyen a feljebb való időkben.

SZÁMADÓ ERNŐ

Jellegzetes amerikai munkásház

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az alma olcsó eltartása

a kispénzü termelőre nézve nagyon fontos. Hiszen akkor, mikor az almát a fáról leszedjük, rendszerint a piac el van árasztva almával s így érvényesül a kereskedelem örök törvénye: nagy kínálat — olcsó árak. Ezzel szemben a téli, különösen a tavaszi hónapokban már emelkednek az árak. Ha a kisgazda almáját az ősszel pottom pénzen elvesztegette, ebből az ár-emelkedésből semmit se élvez.

Ha almatermésünk csekély mennyiségű, akkor nem gondolhatunk külön e célra épült gyümölcskamrák berendezésére, még kevésbé hűtőházi elhelyezésre. Ilyen viszonyok közt nagyon jó hasznát vehetjük az alábbi módszernek, melyet Kovács Ferenc, m. kir. kertészeti intéző, tollából közölhetünk:

Az almát leszedjük kézzel akkor, mikor szedésre érett, azaz a kocsánya könnyű nyomásra leválik a fáról. Megsérülnie nem szabad. Az esetleg ütődötteket vagy férgeseket külön válogatjuk és elhasználjuk.

Az almákat ezután egyenkint kellő nagyságúra felszeletelt újság- vagy egyéb papírba csomagoljuk. Az újságpapír olcsó és erre a célra teljesen megfelelő.

Az egyenkint becsomagolt almákat bármilyen, akár használt deszkaládákba rakjuk, fontos csak az, hogy e ládák fűszer- vagy egyéb szagok ne legyenek. A ládák fenekét és oldalait ki lehet bélelni a fagyok ellen újságpapírral vagy fagyapottal.

A raktárhelyiség így bármilyen tiszta, száraz helyiség lehet. A ládákat egymásra rakhatjuk egészen a mennyezetig. Eladásig vagy felhasználásig hozzájuk se nyulunk; az így elraktározott almákat tehát nem kell eladásig átválogatni.

Megtörténik, hogy egyik-másik alma rothadni kezd. Nem baj. A rothadás nem terjed tovább, mert a rothadó alma is papírban van, a szomszédja is és ez a kettős papírréteg megakadályozza a rothadás továbbterjedését. Az elrothadt alma összeaszalódik (mumiásodik) anélkül, hogy a többiben bajt okozna.

Ennél az eltartási módnál az alma nem is rancosodik. A helyiség hőmérséklete leszálthat a fagypontra alá 4—5 fokkal, anélkül, hogy a gyümölcs megfagyana.

Borpiáci helyzet

A nagykereskedelem erősen keresi a muskotály-borokat. Sajnos, újabban az a szokás honosodott meg a termelőknél, hogy muskotály-szőlőjük javát mint csemegeszőlőt elpiacozzák és csak a hulladékot sajtoltják ki must-

nak. Ez az oka annak, hogy ezidén a kiváló minőségek dacára a muskotály-borok sok termelőnél aránytalanul gyengék és illatnélküliek. Kívánatos lenne, hogy ha már valaki muskotálybort akar termelni, itt tényleg minőségre törekedjen, mert a fogyasztótól az ilyen drágább, ritkább fajbórnál megkövetelik az ismert intenzivitást és kellő foktartalmat is.

Élénk a kereslet vörösborok iránt is. Egyes uradalmak 13.5 fokos nagyburgundijukért 60 fillért kérnek lite-renként.

A tömegtermelő községekben átmenetileg, míg a szüreti vásárlásokat a vevők szortirozni, kezelni tudják, szünetel a forgalom. Se kereslet, se kínálat nem nagyon észlelhető.

A termelők továbbra is kitanának kommerc-borainknál az 1.8—2.2 filléres ár mellett, minőség szerint, a vevők azonban megvárják a további áralakulást.

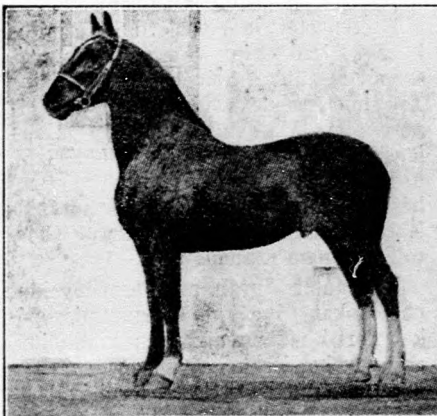
Számos nagyobb urasági tétel kelt azért el az elmúlt héten is, melyek között nem ritka a 14 fokos, kiváló zamatu pecsényebor.

Az egyik külföldi borászati lap közölte a napokban az egész világ idej börtermésének adatait és a kialakult árakat, stb. E tudósításban majdnem egybehangzóan minden termelő állam nagy termésökkenésről panaszkodik és általános áremelkedésre számít.

Irsai M. József

Apró jótanácsok

A frederiksborgi lónak Dánia (Borholm és Nordseeland vidéke) a hazája. Sárga színű. A fej finom; a nyak büszkén ívelt; a hát kissé hosszú és puha; a far elgömbölyödő, Marmagassága: 160—170 cm. Járása magas. Szép hintósló. A fajta különben az 1562-ben alapított dán királyi méneshől veszi eredetét. E méneshől arab, lengyel, angol, marokkói, stb. fajtákból importált kancák és nagy gonddal kiválasztott esődörök után olyan törzseket sikerült kitenyészteni, hogy királyi udvarok, heregek és grófok versengtek a frederiksborgi lovakért. Így a

Frederiksborgi ló

**Gondolkozzék
csak rajta
egy kissé!**

Nem a legolcsóbbnak hirdetett hangzatos nevű

szőlővesszők

a legjobbak, hanem a kellően szelektált, államilag ellenőrzött telepről kapható csemege- és borszőlővesszők a a legalkalmasabbak szaporításra, silányabb borszőlők átoltására. Ilyen telep:

Bohn József szőlőbirtokos
árpádközponti mintatelepe (u. p. Arpádközpont, ezelőtt Kistemplomtanya, Csongrád-m egye).

Itt kapható a legkorábban beérő Irsai-M. Olivér csemege muskotály szőlő I. és II. osztályu simavesszője.

Csak reverzálissal kapható!!

Kérje postán díjmentesen most megjelent új szakleírásomat.

Kapható közel 150 fajta csemegeszőlő vesszeje.

bécsi udvar Kladrubi, valamint az orosz Orloff-ügetők eredeti példányaiban is csörgedezik frederiksborgi vér. Különlegessége volt a „telhőren születő fakó” törzs. Dánia félvér-lovainak nemessége községkivül a hajdani királyi méneshől ered.

A hullott gyümölcsöt semmiesetre se hagyjuk a fák alatt, mert ez terjesztője lesz ama gomba- és rovar-kárnak, amelyben ő szenvedett s ami miatt a fáról lehullott. Hogy ezt megakadályozzuk, ássunk a nyár elején már kertünk egy félreeső sarkában egy mély gödrot, amelybe az ilyen fertőzésnek kitett hulladékot, gyümölcsöt, falevelet, fertőzött fanyesedéket beledobjuk és időről-időre földréteggel betakarjuk. Természetesen ez nem komposzttelep s ezt elrothadás után kertünkben széthordani a legnagyobb hiba volna.

A fejeskáposzta eltartása a régi mód szerint (földben, veremben) nem mondható a legjobbnak. Így a jövő év március—április haváig vajmi kevés káposztát tudunk eltartani. Ez az oka annak, hogy téli káposztakészletünk decemberben már elfogy és újév után már a hollandiai és dán káposztáért adjuk ki a pénzünket. Jobb a káposztafejeket fagymentes, 2—4 C-fok hőmérsékletű kamrákban 1 méter magas kupacokba deszkákra tenni és télen többször átrakni. Az átrakásnál a rothadni kezdő leveleket le kell szakítani. Fontos, hogy az átrakásnál a káposztafejeket ne dobáljuk, mert különben zuzódási foltok keletkeznek rajtuk.

A réteken és legelőkön még a tél beállta előtt végezzük el a gyalulást és a zombékok megszagatását. Ezzel a téli csapadéknak és levegőnek a rétalajba való behatolását előmozdítjuk, ami a jövő évi szénahozam, illetőleg fütermés szempontjából igen fontos.

SZIVÁRVÁNY

Az antropológus

A háboru előtti időkben könnyű dolguk volt a komédiásoknak. Bárminemű testi ügyeskedés szinte boszorkányság számba ment a falun.

Mivel azonban a háboru idején a falu népének nagy része bejárta a fél világot, sokat látott, sokat tapasztalt, s mikor megtért a falujába, már nem lehetett holmi kardnyevegetéssel, meg meggyással félrevezetni.

Belátták ezt maguk a csepőirágók is, éppen ezért a kenyérkeresetüket és a művészetüket a mai kor igényeihez formálták és áttértek a tudományos módszerre. Megjelentek a faluban és saját maguk írta és rajzolta plakátokon kihirdették, hogy a kocsmá nagytermében előadást tartanak és azon kitalálják mindenkinek a gondolatát.

Az előadásra egyetlenegy fehéreseléd sem ment el.

Csak nem bolondult meg, hogy olyan helyre menjen, ahol a gondolatát kitalálják!

A mester azonban nem esett kétségbe, hanem csavart egyet a tudományán, s gondolva, hogy ha a jelen nem kell, hát a gondolat helyett majd megmondja a multat s miután megmagyarázta, hogy az antropológiai tudománya mi-
ben áll, hogy a koponya alakzati állásából jövendölni lehet, a nagyérdemű közönség sorából kiszólitott egy legényt, maga elé ültette, megtapogatta a fejét, aztán hogyan, hogyan nem, kitalálta, hogy a legénynek két testvére van, ő a legidősebb, meg aztán, hogy katona volt és a háboruban megsebesült. Igaz, hogy a sebhely látszott a fején.

Igaz volt minden szava. Le is vette a lábáról egyszerre a nagyérdemű közönséget. Csupán csak egy öreg magyarnak nem tetszett a dolog. Nem állhatta sohasem a komédiázást, oda is szólt a Mesternek:

— Hát az semmi, amit az ur csinál!

A közönség ránézett. A komédiás a dobogó szélére ment és onnét kérdezte tőle:

— Mért semmi?

Sándor szerb király lova a temetési menetben

— Mert azt a tudományt, — felelte az öreg — én is megtudom csinálni.

A mester elvörösödött:

— Meg tudja csinálni?

— Meg ám! Még pedig úgy, hogy a legény fejéhez hozzá se nyulok.

— Hát csinálja meg!

Az öreg kétszer sem kéréte magát, a dobogóra ment s rámutatott egy legényre:

— Gyere ide!

A legény odament.

Az öreg rámeredt a legényre, aztán elmondta az egész életrajzát. Még azt is megmondta, hogy az apját a bucsuban szúrták agyon.

A komédiás mosolygott s mikor az öreg befejezte a jóslását, megkérdezte a legénytől:

— Így volt?

— Így a! Minden szava igaz.

A mester nem értette a dolgot, megkérdezte az öregtől:

— Tanulta maga ezt a tudományt?

— Nem tanultam én!

— Hát akkor honnét tudja ennek a legénynek az életörténetét?

Az öreg magyar indulatosan felelte:

— Hogy a fenébe ne tudám! Hiszen még az öregapját is ismertem! A bucsuban meg az apja pártján verekedtem, mikor agyonszúrták!

A mesternek egyszerre elveszett a hitelle. De itt Pesten emlegette is, hogy nem lehet már a falusival üzletet csinálni, mert olyan esze van, hogy még a tudományát is élesebben vág.

Hála Isten!

NYÁRY ANDOR

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Mire kell vigyázni a csecsemő mesterséges táplálásánál

Ha az orvos a csecsemő mesterséges táplálását elrendeli, különös gonddal kell eljárni a táplálék elkészítése s az etetés körül és csak egészséges tehéntől származó friss tejet szabad erre a célra felhasználni.

Azokat az edényeket és palackokat, melyekben a csecsemő táplálékát főzzük vagy eltartjuk, másra ne használjuk. Legcélszerűbb, ha 5—6 palackot beszerelve, az egész napi táplálékot egyszerre készítjük el és használatig hideg helyen tartjuk. A tejet az orvos által előírt módon higitva vagy más tápanyaggal keverve főzetlenül palackokba töltjük, dugóval jól lezárjuk és vízzel megtöltött edénybe állítjuk, úgy hogy a palackok üres része a vízből kiálljon. Ezután az edényben levő vizet felforraltjuk és 3—4 percig forrásban tartjuk, majd fokozatosan hidegebb vízbe állítva a palackokat, azok tartalmát lehűtjük és hideg helyen tartjuk használatig. Ha van vízvezeték, akkor a palackokat az edényvel együtt a csap alá helyezzük és az edény szélére vizsugarat bocsátunk, mely az üvegek tartalmát állandóan hidegen tartja. Másnapra soha se tegyük el a csecsemő táplálékát.

Etetés előtt a palack dugóját kihuzzuk, izzó tüvel átszurt gummiszopót teszünk a helyébe és 40 Celsius feg hőmérsékletű vízbe állítjuk. Tíz perc alatt a tápanyag kellően felmelegszik, amit úgy lehet ellenőrizni, hogy az összerázott üveget szemhéjunkhoz érintjük. A csecsemőtáplálékot a gummiszopón keresztül kóstoltatni nem szabad.

Használat után a tejesevényeket, palackokat, dugókat és gummiszopókat forró vízben alaposan kiöblítjük, az üvegeket lecsurgatva s megszáritva bedugaszoljuk és tiszta ruhával letakarva tesszük félre újabb használatig.

Csipkebogyólevkvar készítése

A vadrózsa gyümölcsét összegyűjtve, előbb rendes szitán péppé törjük, majd finomabb szitán még egyszer átnyomjuk, hogy a szőröcskéktől is megtisztítsuk. Minden kg pépre fél kg cukrot számítva, szélesszájú edényben lekvársűrűségűre befőzzük és az előre elkészített, gondosan megtisztított üvegekbe melegen betöltjük. Az üvegeket lezárás előtt 1—2 órára langyos kemencébe vagy nyitott sütőbe helyezük. Nagyon finomizű csipkebogyólevkvar kapunk, ha minden 2 kg péphez fél kg almapépet adunk.

Ételreceptek

Bableves. Negyedkilónyi tarka szemes babot megtisztítunk és 2 liter hideg vízben feltéve puhára főzzük. Mikor megpuhult, világos rántással berántjuk, melybe fél fej apróra vágott vöröshagymát és késhegynyi piros paprikát adunk, azután sóval, ecettel és pici cukorral ízesítjük.

Felsalszelet. A húst szeletekre vágva, kiverjük és besózzuk, majd forró hagymás zsírba téve pároljuk. Közben, ha barnára lepírult a pecsenye, kevés vizet adunk alá s mikor már teljesen megpuhult, paradicsommal és 1—2 darab, magjától megtisztított zöldpaprikával ízesítjük. Tálaláskor a mártást, kevés vízzel felhígítva, a pecsenyére öntjük.

Rizikegomba salátának télire. A gombát megtisztítva, de egészben hagyva, sós vízben tíz percig főzzük, akkor szitán lecsurgatjuk és forró vízzel leöblítjük. A gombát szélesszájú üvegekbe rakva, minden rétegre pár szem feketeborsot, köménymagot, kaprot és egy-két vékony szelet tormát teszünk. Cseréplábosban kevésbé hígított bor, vagy gyümölcsecezet forralunk, izlés szerint megsózzuk, az üvegekbe rakott gombára öntjük, tetejére 1—2 babérlevelet teszünk és légmentesen leköttjük. Három nap múlva leszűrjük róla az ecetet, felforraltjuk és lehűtve ismét ráöntjük. Ezt három nap múlva megismételjük, az előfőtt ecetet mindig újjal pótolva, hogy a lé az üvegben teljesen ellepje a gombát, most aztán véglegesen leköttve, 10—12 percig gőzöljük és hideg helyen raktározzuk el.

H I R E K

Nyikorog ...

Nyikorog a kerék, ha rossz,
Megy a legény a leányhoz.
Nem is úgy megy, kocsin viszik,
Bizonyosan házasodik.

Nincsen csengő a lovakon,
Libéria a kocison;
Kityeg-kotyog: szól a patkó,
Sánta is a szegény fakó.

Ha nincs bankó, nincs parádé,
Van parádé, de az másé.
Másé kocsi, másé a ló,
Másé az asszonynak való.

MOLNÁR FERENC (Csorna)

Kétségek között ...

Vajjon lesz-e virág, ha jön a kikelet?
Vajjon lesz-e, ami vidítja szívemet?
Vajjon lesz-e öröm, lehet-e remélni?
Ki lát a jövőbe, ki tudja, ki érzi?

Nem jön-e az ős majd gyorsabban,
mint máskor?
S elhervad a virág, elmulik a mámor...
Közelg a hideg tél s hajam hófehér
lesz,
Istenem, csak egy szót: „Fiam még
remélhetsz.”

Ifj. CSIKÁNY SÁNDOR
(Kosd)

A költő álma

Most itt hagylak magadra kifestések,
Szálakkal huznak már magukhoz
A távolba kallódott vidékek.
Szívemben a vándor izzó vágya:
Kedélyemre most minden úgy tapad,
Mint sok éves nagybeteg az ágyra.
A bucsu szentté avatott perce
Ugy tart vissza, mint jóbarát.
De lelkemnek titkos mélyén érzem
A sors intő szavát.
Marasztó szó lekötne engemet,
De szárnyaim az erő vonja,
Mint hajdanán az Illés-szekeret.
Vágyam: összefutni a világot,
Zengő formákba önteni mindazt,
Amit most távolból imádkok.
Miként a mesék madara, szállni
A csodaszép, örök szirtekre
S szárnyam aranyporát leszitálni
A törött szívekre.

KUNFÖLDY JÁNOS
(Kiskőrös)

Elcsúszott a Sióban egy kotróhajó.
A Sió szabályozási munkálatainál
dolgozó Budapest nevű kotróhajó a
Szekszárd melletti Sió-hidnál el-
csúszott az elmúlt héten. A féloldalra
dült kotróhajó ablakai nyitva voltak,
a víz behatolt és a hajó hamarosan
a fenékre süllyedt. A hajó valószínű-
leg léket is kapott, mert egyelőre
minden fáradozás ellenére sem tud-
ták felszínre hozni.

Különös ősrégi angol szokás

Egy sörgyár munkásai tréfás módon megállapítják, vajjon az új inas beillik-e soraik közé?

Megalakult a mezőgazdasági ki-
viteli szervezetek szövetsége. A
Sertés- és Marhakereskedők Egyesü-
lete, a Magyar Élelmiszerkiviteli
Cégek Országos Szövetsége és a Ma-
gyar Magkereskedők Országos Egye-
sülete részvételével megalakult a
Mezőgazdasági Kiviteli Szervezetek
Országos Szövetsége, azzal a céllal,
hogy ez a központi egyesület nagyobb
culllyal képviselhesse az egyes tárgya-
lásokon a mezőgazdasági export érde-
keit.

A földmivelésügyi miniszter csökken-
tette a vágóállatok állatorvosi vizsgálá-
tért fizetendő díjait. A földmivelésügyi
miniszter legújabbán kiadott rendelete
szerint, a vasuton, hajón, vagy gépkö-
csin szállított állatok állatorvosi vizsgá-
latáért fizetendő munkadíjakat újból le-
szállítják. Ez a november elsején életbe-
lépő új rendelet az állatszállítmányok
után állatorvosi munkadíjak címén fel-
merülő költségeket a lehető minimumra,
kocsirakományként 2—4 pengőre csök-
kentí, ami végeredményben 36—60 szá-
zalékos csökkentést jelent.

Jövő nyáron már öntözni fogják a
Hortobágyot. Vay László báró debre-
ceni főispán tárgyalásokat folytatott
a Hortobágy öntözésének megvalósí-
tására és utjáról hazatérve, kijelen-
tette, hogy sikerült olyan megállapo-
dást létesíteni, amelynek eredménye-
képpen tavasszal már 1200 holdat le-
het a Hortobágyon megöntözni. A
Hortobágy-folyón, az ugynevezett Ma-
lomháznál, zsilipet építenek, feldu-
zasztják és tárolják a tavaszi belvize-
ket, amelyekkel szárazság idején a
csárda közelében 1200 hold szikes te-
rületet öntöznek meg. Ez az első lépés
a Hortobágy hasznosítása felé. A zsi-
lipkészítés és gátelérés munkája
120.000 pengőbe kerül.

Olvasóink figyelmébe! Nyomda-
technikai okokból a budapesti rádió
heti műsorát mai számunktól kezdve
kénytelenek vagyunk lapunk egyik ol-
dalan elhelyezni. A műsornak külön
betét-lapon való közlése tehát a jövő-
ben megszűnik. Ez a kényszerű in-
tézkedés azzal a következménnyel jár,
hogy lapunkat mostantól kezdve csü-
törtök éjjel helyett pénteken éjjel
fogjuk szétküldeni, ami annyit jelent,
hogy olvasóink a „Vasárnap“-ot
ezután egy nappal később fogják
kézhezkapni. Kérjük olvasóinkat, hogy
bejelentésünket megértéssel szives-
kedjenek tudomásul venni.

**Kétféjű és háromfülü nyul, mint va-
dász-zsákmány.** Ritka vadász-zsákmányra
tett szert egy vasvári vadászó társaság a
berki vadászterületen. A vadászok egyike
teljesen kifejezett kétféjű és háromfülü
nyulat lőtt, amelynek sok szemlélője
akadt Vasvárott. A társaság a ritka torz-
nyulat kitömés végett felküldte a Nem-
zeti Múzeum állattárának.

**Tizenhat órát uszolt egy gyermek-
leányka.** Manu Banerjee öt és fél éves
hindu leányka egyfolytában tizenhat
és fél órát uszolt egy kalkuttai uszo-
dában több ezer főnyi lelkes néző je-
lenlétében. A véznatermetű gyermek
csak négy hónappal ezelőtt tanult meg
uszni és óriási teljesítménye után nem
mutatta a sulyosabb kimerültség je-
leit.

Mit költ Anglia öltözködésre? Edward
II. Symonds, az angol divathivatal el-
nöke, kimutatta, hogy Anglia lakossága
ruházkodásra évenként 400 millió fontot
(közel hét milliárd pengő!) költ. A főbb
tétel: női ruhák 250 millió, férfiruhák
100 millió, gyermekruhák 50 millió, cí-
pők 12—15 millió font. A ruházati ipar
óriási fellendülését várják Kent hercege
és Marina hercegnő esküvőjétől, a király
uralkodói jubileumától és az ezekkel az
eseményekkel kapcsolatos fényes udvari
ünnepségek sorozatától. A táncdivat
újabb felvirágzása további, legalább 50
millió font jövedelmet jelent a ruházati
ipar számára. Vezető táncitanítók száma-
tása szerint jelenleg több mint 6 millió
angol nő és férfitáncos van Angliában.

Öt revolverlövessel megölte a feleségét.
Szörnyű családi dráma játszódott az ok-
tóber hó 18-án Kispesten a Boeskey-utca
30. számú villában: Komjáthy István
hatvanöt éves nyugalmazott alezre-
dés öt revolverlövessel megölte a feleségét.
Az alezre- már évek óta elhidegült
feleségétől és válni akart tőle, de az
anyagi természetű ügyek állandóan há-
tráltatták a válóper megindítását. Az el-
mérgezett házassági viszony végül is
odavezetett, hogy a végzetes nap regge-
lén, amikor a tragédia bekövetkezett,
Komjáthyné szobájába hívta férjét s mi-
kor az alezre- az ajtón belépett, re-
volverrel két lövést adott le reá. A go-
lyók célt tévesztettek, mert a férjnek
sikerült a fegyvert az asszony kezéből
kiútni. Amikor azonban látta, hogy fele-
sége újra a fegyver után nyul, elve-
szette ítélőképességét és saját revolveré-
vel öt golyóval megölte az asszonyt.

Román rablóbanda támadást intézett egy állomás ellen. Besszarábiában, a Jassy mellett fekvő *Rediu-Mare* vasuti állomást rablóbanda támadta meg, amely foglyul ejtette a vasuti alkalmazottakat és kifosztotta az utasokat. A később befutó személyvonat valamennyi leszálló utasát szintén elfogták és kirabolták. Azután az állomás pénztárát magukhoz vették és sűrű lövöldözés közben eltűntek a közeli erdőben.

A tejesempész trükkje. A pestszent-erzsébeti tejellenőröknek feltűnt, hogy a soroksári vámnál egy férfi reggelenként 3-4 hatalmas gyalut hoz át és az illető szinte roskad azok sulya alatt. Pénteken reggel megkérdezték tőle, hogy miért nehezek a gyaluk, Kiderült, hogy *Bajnal* Sándor taksonyi tejesempészt leplezték le, aki *gyalualakú tartályokban hozta át a határon a tejet.*

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 október hó 23-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 31 fillér; kétkoronás 62 fillér; ötkoronás 1 pengő 57 fillér; régi egyforintos 82.5 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 40 fillér; 10 koronás 14 pengő. Napoleon-arany 33.05-32.85 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 10 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5610-5600 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 80 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. *Hol és mennyiért szerezhetek be nyulenyestéssel foglalkozó könyveket? 2. Miért ferde a kereszt a magyar szentkoronán? (Cs. M., Regőly).* — **Felelet:** 1. Ajánljuk Andrássovich Géza: „Házinyulenyestés és értékesítés” és Sillga István: „Jövedelműzö nyulenyestés” című munkáját. Az első ára 3, az utóbbi 6 pengő. Mindkettő kapható kiadóhivatalunkban, az ár és 40 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett. 2. Az Árpádház kihaltja után beállott zavarokban a korona sorsa is hányatott volt. Vencel király 1301 augusztus hó 27-én történt koronázása után a koronát és a többi jelvényeket magával vitte Csehországba. Később Ottó, bajor fejedelem javára lemondott a magyar királyságról és átadta neki a koronát. Ottó, hogy a vetélytársak figyelmét kikerülje, — a monda szerint — fatokba, illetve fapalackba zárta a koronát és úgy hozta magával. Utközben azonban a korona elveszett és csak hosszas keresés után találták meg egy mocsárban a mai Fischamend tájékán. Állítólag ettől az időtől kezdve áll ferdén a kereszt a korona tetején.

Kérdés: *Mikor van közrendőri felvétel és mik a felvételi feltételek? (D. Gy., Dobospuszta).* — **Felelet:** A közrendőri felvételhez a jelentkezések ünnepnapok kivételével délelőtt 2 óráig a m. kir. rendőrfőparancsnokságon történnek (Budapest, VIII., Mosonyi-u. 5.). Az általános felvételi feltételek a következők: 21.

életévet betöltött, de 26. életévet meg nem haladott életkor igazolása; nönlenség; katonai szolgálat igazolása; négy középiskolánál nem magasabb végzettség; 170 cm. testmagasság; földművelő foglalkozás. A jelentkezést azonnali orvosi vizsgálatra bocsátják és ennek kedvező volta esetén döntenek a felvételéről.

Kérdés: *Lehet-e saját használatra 100 szál dohány termelésére engedélyt kapni és hol kell kérni? (Poltárikör tagok, Alpár).* — **Felelet:** Saját célra dohánytermelési engedélyt nem adnak s ha valaki ennek ellenére termel, jövedéki közhágást követ el, amelyet súlyosan büntetnek.

Kérdés: 1. *Hol és hogyan lehet megállapítani, hogy az adó helyesen van-e kivetve? 2. Milyen a jelenlegi fogyasztási adótörvény? 3. Vettem egy darab földet 40 pengőért, mennyi ennek átírási illetéke? (M. L., Lentiszombathely).* — **Felelet:** 1. Ezt csak az adóhivatalban nézheti meg. 2. Írja meg, hogy milyen felvilágosítást óhaji a fogyasztási törvénnyel kapcsolatban, mert magát a törvényt nem ismertethetjük. 3. A kincstári illeték a vételár 6 százaléka, a községi illeték pedig 1 százalék szokott lenni. Ez utóbbi azonban községenként változhat.

Kérdés: *Hol kaphatok és mennyiért prózai tartalma felköszöntőkönvet, amely esküvők és egyéb alkalomokhoz használható? (S. M., Csongrád).* — **Felelet:** Ajánljuk a „Magyar felköszöntők” című könyvet, amely 60 oldalas. Ára 1 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban az ár és 20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett.

Kérdés: *100 métermázsza pohánka magom van eladó, hol értékesíthetném legjobban? (W. J., Nagyhajmás).* — **Felelet:** Próbálja meg felajánlani megvételre készletet a következő budapesti magkereskedőknek: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, V., Alkotmány-u. 29.; Vörösvári és Társai, IV., Kossuth Lajos-u. 3.; Mauthner Ödön, magkereskedelmi és magtermelő rt., VII., Rottenbiller-u. 33.

Kérdés: *1. Mint feles dohánkertészeket 1933-ban területessékkentés miatt hivatalosan elbocsátottak. Most ismét kérvényt nyújtottunk be az illetékes beváltóhivatalhoz, hogy újabb támogatásban részesüljünk, mert már egyszer kaptunk segítyt. Azonban kérelmünket elutasították. Mit tegyünk, hogy újabb segítyt kaphassunk? 2. Mi a neve, megszületése és hivatali címe a pénzügyminiszter urnak? (H. Gy., Tiszadárs).* — **Felelet:** 1. Az illetékes beváltóhivatalnak elutasító válasza jogos

volt, mivel a fentálló rendelkezések értelmében csak egyszeri segítyt illeti meg mindannyiukat. Újabb segítyben tehát nem részesülhetnek. 2. Imrédy Béla dr. Megszületése: „Pénzügyminiszter Ur, Kegyelmes Uram”. Hivatali címe: I. Vár, Szentháromság-tér 6.

Kérdés: 1. *A vetőburgonyának melyik jobb elterjesztési módja, a sirverem, vagy a fedeles? 2. A Mauthner-cég által forgalomba hozott Szent Márton borsót mikor kell vetni, tényleg télálló-e és korábban, mint a korai expresz? (F. J., Csongrád).* — **Felelet:** 1. A sirverem jobb, mert jobban biztosítja a kellő hőmérséklet állandóságát. 2. A Mauthner-féle Szt. Márton-borsót most kell vetni. Télálló. A cég kísérletei szerint 1-2 héttel megelőzi a korai expreszt.

Kérdés: 1. *Névmagyarosítás végett hová forduljak és mibe kerül. 2. Kérem, szíveskedjenek magyar hangzású neveket ajánlani. 3. Szécbény község kataszteri térképét hol szerezhethetném be? (B. J., Szécbény).* — **Felelet:** 1. Névmagyarosítás végett forduljon a belügyminiszter urhoz kérvénnyel, amelyre két pengős okmánybélyeget kell ragasztani. Más kiadás vagy költség nincs vele. 2. Neveket nincs módunkban ajánlani. 3. A kataszteri térképet a községéhszán, valamint a járásbíróhszánál, mint teleklönyvi hivatalnál megnézheti, illetve arról másolatokat készíthet.

Kérdés: 1. *Hogyan kell védekezni és kiirtani az ólak körül és a gazdasági udvarban elszaporodott bolhákat? 2. Hogyan kell az ókort helyesen az újjal vegyíteni, elég-e csak a régi fölé önteni az új termést? (Poltári körtagok, Alpár).* — **Felelet:** 1. Mínt hogy a bolha petéit a porba rakja, ellene legbiztosabb védelem a nagy tisztaság: téglapadlós ól, alapos seprés, esetleg meszelés. 2. Általános szokás, hogy a bortermelők a megmaradó óraikat „felfrissítik” a szén-savdús ujboraikkal. Az értékesebb olyan hegyi boroknál, melyek évről-évre finomabbakká lesznek, melyeknél a zamat, aroma csak hosszabb szakszerű kezelés után fejlődik ki, nem kívánatos az ujbórral való felöntés, keverés. Annál jobb hatással van ezzel szemben a könnyebb homoki óborokra az ujbórral való vágás, házasítás. Legcélszerűbb az első fejtéskor végezni ezt a keverést és csakis fehéret fehérrrel, vöröset vörössel. A fehér és vörös bor keverését a bortörvény tiltja. A házasítás után rendszerint megtörlik a bor, de ez nem baj, hagyjuk 8-10 napig pihenni, addigra letisztul. Ha ez nem történne meg, a bort vagy lederítjük, vagy leszűrjük.

Kérdés: *Csemegeszőlőt szeretnék telepíteni, hol kaphatnék többfajta gyökérszőlőajtványokat? (W. J., Nagyhajmás).* — **Felelet:** E kérdésre megfelelő választ találni a multheti, október hó 21-én megjelent, számunkban, a tanácsadó rovatban.

**Rózsák
Fenyők
Díszfák
Diszcserejék
Gyümölcsfák
Bogyós gyümölcsűek
Gyümölcs-vadcserejék
Szegély-és futónövények
Gyökéres és sima szőlővesszők
Lomb-és tűlevelűek magcserejék**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. G., Ivánca. A kért helyeken nincsen állásbetöltés. Próbálja meg felvételt kérni a rendőrségnél, amelynek feltételeit tanácsadó rovatunkban „D. Gy., Dobospuszta” részére közöltük. — K. L., Jászberény. A beküldött összeget háromnegyed évre könyveltük, tehát 1933 december hó 31-ig van előfizetése rendezve.

**Kolauch-faiskola
Szeged**

A HALÁLSUGÁR

Kis regény ★ Irta: L. J. BEESTON

1. I. Fejezet.

A detektív munkához lát

Későn éjszakára járt az idő, amikor Augustus Sheldon, az ismert vegyész házában, a londoni Bloomsbury, becsengettek.

— Kedves Sheldon, — mondotta Trail dr., a vendég — a gyanuja alapos volt. Ez a titokzatos társaság pontos értesülést szerzett arról, milyen korszakos felfedezést tett a minapában laboratóriumában.

Sheldon indulatosan ugrott fel íróasztala mellől:

— Ettől féltém, egyedül ettől, — mondotta sötéten. — Egy idő óta észrevettem, hogy valaki turkál az irataim között. Legutóbb pedig a Charing Cross állomáson ellopták az irattáskámat...

— Tudom, hiszen éppen ezért kérte az én segítségemet. Azóta ketten vigyázunk, éberem. Most azonban figyelés közben olyan eredményt értem el, hogy a késő éjszakai órák ellenére is, azonnal ide siettem.

— Nagyon helyes. Kérem, foglaljon helyet! Ön tehát pontosan megállapította, hogy kémkednek utánam.

— Oh nem. Nemcsak ezt. Sokkal nagyobb a baj.

— Micsoda? Annál nagyobb bajt, hogy a találmányom titkát kifürkészik, igazán nem tudok elképzelni.

— Én igen. Ezuttal nem a találmánya titka forog veszélyben, hanem az élete.

— Bah! Ettől nem félek nagyon. Én vagyok az tyuk, aki az aranytojást tojja. Nem lenne valami gazdaságos, ha az életemre törnének...

— Ez így van! Ezuttal azonban mégis csak az aranytyuk életére fenik a fogukat.

Sheldon megütöközve nézett fel látogatójára:

— No, én még sem vagyok megijedve — jelentette ki határozottan. — És ki akar meggyilkolni tulajdonképpen?

— Egy a négyek közül.

— S ismeri ezt a négyet?

— Igen.

— S azt is tudja, melyik az, aki a gyilkosságra vállalkozott?

— Nem. Éppen ez a pont az, ahol semmivel sem jutottam előbbre.

Sheldon arca elkomorodott:

— No, halljuk hát, mi történt?

— Ismer Ön egy Cayman nevű embert?

— Hogyne. Jó barátom. Egyet-mást tud is arról, miben dolgozok.

— Aha! Ez hiba volt, hogy elárult

valamit a munkájából. S ismer egy Shares nevű embert?

— Igen. Annak azonban nem beszéltem soha a munkámról.

— Ön nem, de Cayman igen. Most aztán ismer egy Brading nevű embert?

— Távolról. A köszöntésén kívül nem nagyon érintkeztem vele. Olyan zárkózott, mint valami teológusjelölt.

— Ez igaz. Végül ismeri Rocca-t?

— Rocca?... Rocca?... Nem...

Azaz, hogy... Várjon csak. Igen, igen, azt hiszem, egyszer találkoztam vele valami szeánszon, Mrs. O'Fall házában. Mrs. O'Fall híres spirítiszta, s néha én is érdeklődöm a spirítizmus iránt. Igen, igen, már emlékszem. Rocca! Furcsaképű, vékonyorru, vastagnyaku, vörös ember.

— Ez az. Nos tehát az ön érdekében folytatott detektív-tevékenységem ezt a bizonyos Rocca urat fogta gyanuba. Fanatikus ember, elkeseredett ellensége a háborúnak s mindannak, ami ezzel összefügg. Nem riad vissza attól, hogy az életét kockáztassa a háboru elleni harcban. Legutóbb aztán megtudtam, hogy ez a Rocca gyakran találkozik Cayman, Brading és Shares urakkal. Észrevétlenül megfigyeltem ezt a kis társaságot. Nem volt veszély nélkül való a dolog, de megtudtam egyet-mást. Most azonban, ha megengedi, ezt nem mondom el, az ilyen bizalmas közléseket elteszük más időkre... ha akkor ön még életben lesz!

— Ez ostobaság. Nyomatékosan kérem, mondja el, mi történt ezen az összejövetelen.

— Hm, semmi különös. Rocca gyújtó hatású beszédet tartott, amelynek az volt a tartalma, hogy ön feltalált egy új sárgaszínű sugarat, amellyel az ellenséges hadsereg rövid másodpercek alatt tökéletesen megsemmisíthető. Körülbelül olyan a hatása az emberéletre, mint a prairie-tűznek a száraz füre. Az emberiség érdekében elsőrendű kötelességének tartja, hogy megakadályozza ennek a szörnyű kémiai találmánynak a forgalombahozatalát.

— Bah! — legyintett a kémikus.

— Cayman buzgón helyeselt, — folytatta tovább Trail dr. — Ő azonban úgy gondolta, hogy itt nincs szükség erőszakra, mert szép szóval is rá lehet önt birni arra, hogy felfedezését tartsa örök titokban. Shares is ezen a véleményen volt. Ezzel szemben Brading Mr. Rocca véleményéhez csatlakozott s azt ajánlotta, hogy nemcsak a találmányra vonatkozó irat-

okat kell megsemmisíteni, hanem önt is el kell tenni láb alól. Kijelentette, hogy ezért a tanulmányért akármelyik állam hadügyi kormánya százezer fontot is megkockáztatna és az ilyen vagyoni kísértésbe tudja hozni a legideálisabb lelkű tudóst is.

— Ta, ta, ta! — csóválta fejét gnyosyan Sheldon.

— Nono, a dolog nem ilyen mulatságos, — jegyezte meg Trail, nagyon komoly arccal. — A tanácskozás közel egy óra hosszat tartott. Rocca gyújtó szavai végül annyira meggyőzték a másik három férfit, hogy elhatározták a gyilkosságot. Kijelentették, hogy nem kockáztatnak semmivel sem többet, mint amit e szörnyű találmány, mint fegyverkezési eszköz, veszedelemben számukra jelent. Ha egy nagyhatalom megszerzi a sárga halálsugarat, akkor a háboru elkerülhetetlen. Abban a háboruban százezer pusztulnának el, így pedig csak egy emberéletet tesznek kockára. Amikor azután ebben megállapodtak, akkor elhatározták, hogy sorshuzás útján döntenek el, ki lesz az ön gyilkosa.

— S ki volt a győztes?

— Ismétlem, ezt nem tudom. Éppen amikor idáig jutottak, engem zavartak a rejtekhelyemen és kénytelen voltam észrevétlenül visszavonulni.

Augustus Sheldon felállott helyéről az íróasztala mellől és hosszú léptekkel végigmérette a szobát.

— Nem hiszem, hogy közvetlen támadásra vetemednének, — mormogta inkább magának és kinézett az ablakon az elcsendesült Bloomsbury Square kivilágított utcáira. — Rocca és Shares elszánt, temperamentumos emberek, de Branding és Cayman két hidegtermészetű férfi, akik ilyen meg gondolatlanságra nem lennének képesek.

— Ha azonban a sorshuzásnál rájuk esett a választás, akkor nem térhetnek ki a feladat elől.

— Dehogyan nem! Megtörténhet, hogy ilyenkor visszariad az ember a bűncelekménytől. De mit tanácsol ön?

— Elsősorban meg akarom tudni, ki az, akire a sorshuzás választása esett. A felsorolt négy ember közül az egyik, kedves, jó Sheldon barátom, esküt tett, hogy négyszer huszonnégy órában belül végez magával. Megígérem, hogy mielőtt a kilencvenhat óra letelne, tudni fogja, ki vállalkozott a merényletre s azon leszek, hogy megakadályozzuk a készülő politikai gyilkosságot. Hogy azonban ezeket megtegyem, lenne egy kikötésem.

— Halljuk! Kiváncsi vagyok.

— Ezt a feltételt csak akkor közlöm, ha ön már túl lesz minden veszélyen. Viszont már most meg kell ígérnie, hogy feltétlenül teljesíti, bármi legyen az.

(Folytatjuk.)

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MÚSORA: 1934. OKT. 28—NOV. 3.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **X. 28**

9: Hírek. 9.30—10.30: Egyházi zene a gyöngyösi Szent Bertalan-templomból, az új orgona felavatása alkalmából. 10.30—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihámér dr. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Thuróczy Zoltán győri lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 12.30: Részletek régi operettek. Közreműködik Radnai Erzs, Réthy Eszter és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 14: Hanglemezek; operarészletek. 15: „Időzerű gazdasági tanácsadó”. Székács Elemér előadása. 15.45: A Ferencváros-Ujpest labdarugó-mérkőzés második félidejének közvetítése a budapesti FTC pályáról. 16.45: „Magyarok Lengyelországban”. Hankiss János dr. előadása. 17.15: Magyar Imre cigányzenekara. 18.20: „A kalandokról”. Huszár Károly csevegése. 18.50: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 19.45: Sporteredmények. 20: Vaszary Piroksa és Rózsabegyi Kálmán előadói estje. 20.50: „Zenebona-tér 3”. Moesányi László és Lakos Tibor vidám órája. 21.45: Hírek. 22: Kerntler-trió; komoly muzsika. 23: Rácz József cigányzenekara.

Hétfő **29**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Képek a régi magyar vidéki életből”. (Feloivasás). 10.40: „Maláji operaelőadás”. (Feloivasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. stb. 12.05: Pozsonyi Bertók Vilmos cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés. stb. 13.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara. 14.40: Hírek, stb., piaci árak. 16: A rádió diáklélorája: „Útinapló egy alpesi utazásról”. 16.45: Időjelzés. stb. 17: „Az ügyvédvilág emlékei”. Boda Ernő dr. előadása. 17.25: Országos Postászenekar; szórakoztató zene. 18.30: Német nyelvoktatás. 19: Magyar Tamás hegedű, zongorán kísérő Zoltán Magda; komoly zene. 19.45: „A Kárpátok alól”. Rutén-est; beszéd, hegedűszóló, ének, szavaltat és színmű. 21.40: Hírek, stb. 22: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 22.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly muzsika.

Kedd **30**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Házi tüzelésünk problémái”. (Feloivasás). 10.40: „Gesztenyész receptek”. (Feloivasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. stb. 12.05: Sassy Iringó gondolkázik, Schomann Józsa énekel zongorakísérettel; komoly zene.

Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés. stb. 13.30: Losonci Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés. stb. 17: „A Mátra”. Vagyázó János dr. előadása. 17.20: A Budapesten vendégszereplő „Tallinna Mestellullu Selts” észt énekar hangversenye. 18: Francia nyelvoktatás. 18.30: Ihar Ferenc tárogatózik zongorakísérettel. 18.55: „Leány az ablakban”. Schöpflin Aladár előbeszélése. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „A Rajna kincse”. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. Utána kb. 21.55: Hírek, stb. 22.20: Sáray Elemér cigányzenekara. 23.20: A Bachmann-szalonzantett műsora.

Szerda **31**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.30: Hírek. 9—9.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Mura-közy Gyula lelkész. 10—10.55: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Józán Miklós dr. püspöki vikárius. 11—11.55: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. 12: Déli harangszó. stb. 12.30: Hírek. 12.45: A rendőrség fuvózenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diáklélorája: „A vértanu ifjúkora”. 16.45: Időjelzés. stb. 17: „Képek az ifjúsági Vöröskereszt életéből”. Sörös Miklósné előadása. 17.20: Bura Géza cigányzenekara. 18.15: „Pajti”. Komjáthy Aladár előbeszélése. 18.50: Venczell Béla énekel zongorakísérettel; műdalok. 19.35: „Tisza István, az ember”. Gajary István dr. előadása. 20.10: A Budapesti Szimfonikus Zenekar hangversenye; komoly zeneművek. Szünetben kb. 21.25: A rádió küllgyi negyedórása. Utána kb. 22.25: Hírek. 22.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar.

Csütörtök **XI. 1**

9.30: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból. Szentbeszédet mond Zadravecz István püspök. 12: Déli harangszó. stb. 12.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 14: Hanglemezek; operarészletek. 15.10: Csité Károly meséi. 16: A Vasutas Ének- és Zenetársaság férfikara; karének. 17: „Budapest virágai”. Rapaics Raymond dr. előadása. 17.35: Hajdu István gondolkázik zongorakísérettel; komoly zene. 18: „Firdusz”. Radó Antal előadása. 18.30: Rékai Miklós hárfázik; komoly zene. 18.50: „Mire tanít halottak estéje”. Tóth Tih-

mér dr. előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: 1. „Örök temetés”. Jelenet Liszt Ferenc zenéjére. 2. Verdi: Requiem. Az előadás után kb. 22.15: Hírek. — Halottak napjának előestéjére való tekintettel a rádió további műsört nem ad.

Péntek **2**

9.30: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a lipótvárosi Szent István Bazilikából. A szentbeszédet mondja P. Somogyi Jenő S. J. 12: Déli harangszó. stb. 12.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: A rádió diáklélorája: „Séta Budapest középületei és szobrai között”. 16.30: Sporthírek. 16.45: Időjelzés. stb. 17: „A halál és a költő”. Az emulásviseleiből szaval Andersen Felicia. 17.30: Liszt: Költői és vallásos hangulatok. Zongorán előadja Stefániai Imre. 19: Harangszó az Egyetemi-templomból. — Halottak napjára való tekintettel a rádió további műsört nem ad.

Szombat **3**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Török mesék”. (Feloivasás). 10.40: „Őszj teendők az akvárium körül”. (Feloivasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. stb. 12.05: Heinemann Ede szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés. stb. 13.30: Losonci Rácz Laci cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermesterműhely”. A „Rádióélet” ifjúsági félorája. 16.45: Időjelzés. stb. 17: Farkas Edith alapító főnökasszony: „Missziós üzenetek”. 17.20: László Sándor zongorázik; komoly zene. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Szilvássy Margit énekel zongorakísérettel. 19.10: Vitéz nagybányai Horthy Miklósné rádiószótára a magyar társadalomhoz ideai nyomorenyhító akcióinak megindítása alkalmából. 19.30: „Erdély és Magyarország”. Asztalos Miklós dr. előadása. 20: Hanglemezek; tánczene. 20.20: „Tömegsakkmérkőzések Budapesten”. Abonyi István előadása. 20.35: Vigjáték előadás a Stúdióból: „A bécsi menyasszony”. Vigjáték 3 felvonásban. Orbók Attila előbeszéléséből írta Békeffi László. Utána kb. 22.15: Hírek, stb. 22.40: A Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, október 28, délután 15.10—15.40: Elbeszélés. — Hétfő, október 29, délután 18.35—19.35: Jazz. — Kedd, október 30, este 19.40—21.10: Szórakoztató zene. 21.15—21.30: Hírek. — Szerda, október 31, este 20.15—21.40: Katonazene. 21.50—22.10: Hírek. — Csütörtök, november 1, délután 17.05—17.25: Hírek. — Szombat, november 3, délután 18.05—18.30: Elbeszélés.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7.

T R É F Á K

Az aranycsináló jutalma

Abban az időben, mikor sokan lázas izgalommal kutatták az aranycsinálás titkát, egy ilyen alchimista levelet irt X. Leó pápának, amelyben felfedte előtte, miképpen lehet aranyat csinálni és találmányáért jutalmat kért. A pápa minden megjegyzés nélkül egy üres vászonzacskót küldött neki.

A feltaláló erre csodálkozva megkérdezte egy újabb levélben, hogy mit jelentsen ez a semmitmondó jutalom? A pápa így válaszolt:

— *Miután, Te fiam, most már tudod, hogy kell aranyat csinálni, nincs egyébre szükséged, mint egy zacskóra, hogy belerakjad.*

Csak tapintatosan

Schwarzot a kávéházban megütötte a guta. Barátja magára vállalja, hogy a gyászhirot az özvegynek tudtára adja. Természetesen a legnagyobb tapintattal.

— Jónapot kívánok, Schwarzné, hogy van? — kérdi a jóbarát.

— Köszönöm megvagyok — feleli az asszony.

— Hát a férje hol van?

— Az bizony megint a kávéházban ül. Hogy a guta ütné meg ott ülőhelyében!

— *Éppen ez történt vele és ezt jötem bejelenteni, asszonyom.*

(Beküldte Német Vince Szárföldről.)

A jó példa

— Igen, Móricka, saját kárán tanul az ember. Megégett ember például fél a tüztől. Tudnál még egy ilyen példát mondani?

— Hogyne. *Megmosott ember fél a víztől.*

Jó kis segítség

Fanyar ur vasárnap kirándul a budai hegyekbe. Egyszerre segélykiáltást hall, elindul a hang irányába és csakhamar megpillant a szakadék oldalán egy turistát, aki egy kiálló faágba görcsösen belekapaszkodva ég és föld között lebeg.

— Halló, — kiált le hozzá Fanyar ur — mit csinál maga ott?

— Elvesztettem az egyensúlyt — hangzik a kétségbeesett válasz.

Fanyar ur visszakiabál:

— *Na és ott keresi?*

Az ezüstlakodalom

A magántisztviselő a főnökéhez:

— Kérem, főnök ur, holnap lesz az

ezüstlakodalom, kérnék egy nap szabadságot.

— Hogyne, — feleli ingerülten a főnök — *hogy aztán minden huszonöt évben hasonló kívánságokkal jöjjön nekem.*

Az altatópor

Beállit egy ur a patikába és altatószert kér. A patikus ad neki egy doboz altatószert és az ur megkérdi:

— Aztán jó ez az altatószer?

— Mi az, hogy jó, — mondja a patikus — *azt ajánlom uraságodnak, hogy mindjárt vegyen hozzá egy ébresztőórát is.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény

Orkán aki türelmes gyümölcs E
(v=b) (—g)

(Beküldte Henszel Mihály Nyiregyháza-ról.)

2. Szórejtvény

nem bal fekvőhely

(Beküldte Könyi Pál Rócegresről.)

3. Szórejtvény

BALATON

H

(á=i)

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

4. Szórejtvény

VE VE VE ZŐ ZŐ ZŐ ujság

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoládáról.)

5. Szórejtvény

veszteség TYA sakk

(Beküldte Békefi László Zalakoppányról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 46-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 40-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Szerény. — 2. Szórejtvény: Elefánt. — 3. Szórejtvény: Lakodalom. — 4. Szórejtvény: Távolbalátás. — 5. Szórejtvény: Ritka szerenese.

Megejtették: Kollmann Ferenc, Tóth Mihály, Könyi Pál, ifj. Nagy István, Cseppentő Imre, Perceze Rókus, Molnár Imre, Henszel Mihály, Rácz Elek, Csibráki Mihály, Kovács Bálint, Szabényi

Gizi, Fördös József, Kardics Ernő és Németh Vince.

Jutalomkönyvet nyertek: Kollmann Ferenc (Csepel), Németh Vince (Szárföld) és Tóth Mihály (Nagybözös).

A 41-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, október hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Bottonya, Cegléd, Felsődabas, Ujkécske.

Hétfő, október hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Acsa, Ács, Ádánd, Baracska, Dunaföldvár, Emőd, Esztergom, Göröcsény, Isztimér, Jánoshalma, Jászfényszaru, Kapocs, Kisvárd, Kóny, Kurbaja, Lovasberény, Magyaróvár, Putnok, Zalaegerszeg. — **Állatvásár:** Pásztó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Devecser, Gödre, Igal, Kadarkút, Kisvárd, Verpelét. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Sárvár. — **Marha- és kirakodóvásár:** Vasszentmihály.

Kedd, október hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Dunaföldvár, Gyékényes, Nagyharsány, Pincehely, Soltvadkert. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Devecser, Vése. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Balkány.

Szerda, október hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Földes, Mélykút, Vésztő, Villány. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonlelle, Csesztreg, Somlószőlős, Zalaapáti.

Csütörtök, november hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyöng. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Ónod.

Péntek, november hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Szabadkírály, Szerencs. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj. — **Sertésvásár:** Aszól.

Szombat, november hó 3-án. Állatvásár: Kisujszállás. — **Marha- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 23-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza tiszai 77 kg-os 16.15—16.40, 78 kg-os 16.30—16.55, 79 kg-os 16.45—16.70, 80 kg-os 16.55—16.80; felsőtiszai 77 kg-os 15.80—16.05, 78 kg-os 15.95—16.20, 79 kg-os 16.10—16.35, 80 kg-os 16.20—16.45; duna-tiszai, fejférmegei, dunántúli 77 kg-os 15.75—15.85, 78 kg-os 15.90—16, 79 kg-os 16.05—16.15, 80 kg-os 16.15—16.25. — **Pestvidéki rozs** 12—12.10, egyéb 12.10—12.25; **sörárpa**, elsőosztályu 17.50—18.50, másodosztályu 16—17, harmadosztályu 15.50; **takarmanypárpa** elsőosztályu 14—14.20, másodosztályu 13.75—13.90; **zab**, elsőosztályu 13.80—14, másodosztályu 13.60—13.70; **tengeri tiszántúli** 11.40—11.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 15.80; márciusra 16.73—16.75; májusra 17—17.02. **Ros** októberre 12.47; márciusra 13.15—13.19, májusra 13.40. **Tengeri májusra** 10.68—10.70 pengő métermázsánként.

Szinaranyat, ezüstöt és érmeket

magas áron vesz és elad, valamint tőzsdével megbízásokat vállal **BARNA-BANK.**

Budapest, V., Nádor-utca 26.

Telefon: 218—16., 104—67.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és megkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Lóheremag. E hét első felében a külföldi érdeklődés újból megerősödésével az árak, a hirtelen emelkedés után, esőkentek. Lucernamag. Míg az elmúlt héten a kínálat lucernamagban is csekély volt, a legutolsó napokban észrevehetően jóval nagyobb mennyiségek kerültek piacra és így itt is újabb lanyhulás következett be. Egyéb heremagokban egyáltalában nem volt forgalom. Néhány üzletkötés fordult elő tavaszibükkönyben tartott árak mellett. Hüvelyesekben, tökmagban és napraforgómagban lényegtelen kötések történtek, esőkent árak mellett. Fűmagok irányzata állandóan szilárd. Takarmányrépamag. A kínálat megindult. Ezen magféle importra könnyen elhelyezhető. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilonként, budapesti paritásában: köles, fehér 12—13, vörös 10—10.50, vegyes 9.75—10.25; repce 22.50—23; napraforgó, vegyes 10—10.20; lenmag, nagy 23.25—24, kis 21.25—22; tökmag, nagy 20—20.50, kis 18—18.50; mák (kék) 47—48; borsó: Vikt. 28—32, expressz 20—22, ősz 20—22; lencse, nagy 45—50, közép 32—36; bab: fehér gyöngy 15—15.50, dunai szokvány 14—14.25, dunántúli szokvány 12.50—12.75, felsőm. szokvány 12.25—12.50, gömbölyű fűj 15—16, hosszú 14.50—15.50; lucernamag 140—152.50; lóheremag 135—145; tavaszi bükköny 19—20 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, borsóhéj 12.50, borsókora 12.50, buzakonkoly 11, konkolydara 11.25, lenmagpogácsa 14.25, napraforgópogácsa 12.75, repcepogácsa 9.25, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 11, rozstakarmányliszt 13, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6—7, harmadrendű csomagolásra 4.50—5.70, sarjuszéna 5.80, muharzéna 5.30—7, lucernaszéna 7.80—9, alomszalma másodrendű 4.40—4.50, zsupszalma 7.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Kistermelői árak 20—22, válogatás nélkül, nagytermelői árak: ab csanád állomás 22—25, ab szolnoki állomás 24—27, ab szegedi állomás 22—24 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 7.50—8 pengő métermázsánként.

Tenyészmárhák és jármosörök. Elsőrendű belföldi jármosörök (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosörök (fehér) 42—46, másfél-éves tinók 40—42, másféléves üszök 40—42, fiatal, friss fejőstehén 50—55 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 80—84—93, másodrendű 72—79, harmadrendű 56—70 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár: Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 320—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—350, számár 30—50, alárendelt minőségű lovak 22—200, vágó lovak 17—150 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 5 kg súlyban 45—50, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg súlyban 49—54 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Gyapju. Az elmúlt hét gyapjujaci eseményei közül meg kell említenünk, hogy eladásra került a legfinomabb merino posztógyapjunak egy része, amelyért budapesti paritásában 2.20—2.25 pengőt fizettek.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacra legutóbbi jelentésünk óta az árak nem változtak. Vidéken az árak 15—25 százalékkal magasabbak, mint a fővárosban.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsírsertés páronként 340 kilogrammon felül: 81—82.5, szedett közép 74—77, silány 64—68 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Tej és tejtermékek: Teljestej 32, lefőzött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—200, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 240—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyuk 1.60—2.50, csirke 0.80—2.20, ruca 1.50—2, pulyka 1.80—3.50 pengő darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyuk 1.10—1.50, csirke 1.30—2.20, ruca, hizott 1—1.30, pulyka, hizott 1—1.30, pulyka, sovány 1.20—1.60, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 8—9, főzötojás és apró 6—7 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.20—1.40, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.32—1.48, tepertő, zsíros 1.40—2, sertészsír, helybeli 1.28—1.44 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.20—1.60, harcsa 2.80—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.60—2.40, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.40, többi része 0.40—0.50, őz, gerinc 3—4, comb 3—3.20, többi része 0.50—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 1.80—3.50, fácán 1.80—2.60, fogoly 0.90—1.30 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4.40, félédes 2.80—3.60, rózsza 2.40—2.80, erős 2—2.40, mák, kék 0.68—0.88, pergetett méz 1—1.48, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldszó: Sárgarépa 10—20, petrezselyem 10—20, zeller 3—16 (1 drb), kalaráb 8—16, karfiol 10—40, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 40—80, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 24—34, kelkáposzta 6—12, vöröskáposzta 10—20, fejesalata 4—12 (1 drb), torma 40—120, burgonya, Gálbaba 10—12, őszli, rózsza 8—10, nyári, rózsza 9—12, Ella 6—8, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 100—240,

szegfügomba 100—160, szárított vargánya 400—1000, zöldpaprika, apró, hegyes 14—40, nagy, töltési való 8—36, tök, főző 8—16, sültök 18—28, paradicsom 6—20, uborka 24—40, vajbab 36—80, zöldborsó, hüvelyes 50—90, sóska 14—28, paraj tisztított 12—24, feketeteretek 8—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—12, zöld tengericső darabonként 4—10 fillér.

Gyümölcs: Alma 20—60, körte 28—60, birsalma 16—50, csipkeiz 50—60, csemege-szőlő 100—180, kevert szőlő 60—100, közönséges szőlő 30—56, dió 65—120, dióbél 280—400, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 280—360, héjazott mandula 320—560, gesztenye 30—60 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac egy árnyalattal lanyhább, mint a múlt héten volt. Kistermelőknél újbórt, minőség szerint, seprősen, hektoliterfokoként 1.75—1.90, uradalmi tételekért, alacsonyfoku borokért 2—50 pengő közötti árat fizetnek, az előbbinél ab pince, az uradalmaknál ab vasutállomás. Az uradalmak — ahol a szüretelést csak későbbben fejezték be, a borok későn forrtak ki és csak most kerültek abba a helyzetbe, hogy azokat meg lehessen itélni — kiváló minőségű magasfoku borokért, minőség szerint, 40—50 pengős árat is kérnek. Óborok hektoliterfokoként 2 pengő körüli áron eserétek gazdát.

Szesz és szeszitalok. A szeszpiac élénk és az árak változatlanok. A *gyümölcs-pálinkaüzletben* az irányzat élénkebb kereslet mellett megszilárdult. *Törköly-pálinka* 3—3.20 pengőig, *szilvrium*, új nyári áru 3.60 pengőig, *seprőpálinka* 3.20—3.30 pengőig kelt el. *Eperpálinkában* már igen gyér a kínálat és 3.50 pengőn kelt el. Az árak 10.000 literfokoként, III. táblázat szerint, + 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *fenyőfapiac* forgalma már hetek óta igen csendes. A kereskedők általában megfelelő készlettel rendelkeznek, csupán a Dunántul egyes helyein szorulnak a raktárak kiegészítésre. *Tűzifa* iránt a forgalom megélénkült és a hűvösebb idő beálltával a kereslet további élénkülése várható. *Keményfában* a kereslet javult, azonban csak kisebb üzletkötések történtek.

Idegen pénzmenek vételi és eladási ára október hó 23-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül 100 darab:* Angol font 1685—1725; dollár 338.40—342.40; kanadai dollár 340—350; holland forint 231.00—233.60; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Cseh-korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.65—65.25; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL